Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat;* în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔR DE DUMINECĂ 46)

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 246.—Anul LVIII. Brașov, Duminecă, 5 (17) Noemvre 1895.

Sultanul în strêmtóre.

(*T.*) După marele rĕsboiu ruso-româno-turcesc din 1877/78, rĕsboiu în care semi-luna a îndurat o desĕvêrșită înfrângere, lumea se obicĭnuĭ a privi pe *„omul bolnav"* dela Bosfor, cum îl numieau de mult pe Sultan, ca pe un om, care este pe ducă și care mai mult numai cu mijlóce măiestrite își póte susținé viéța.

Ceea ce se petrece aḑi în Turcia: rĕsscularea Curḑilor, Armenilor etc. și neputința Sultanului de a face destul cerinței puterilor și a pune capĕt turburărilor și rĕscólelor pricinuite de furia și fanatismul mohamedanilor, sunt o dovadă, că în adevĕr se apropiă pentru Turcia catastrofa, și puternica împĕrăția a Osmanilor este în ajunul căderei și destrămării sale desĕvîrșite.

Dér sĕ vedem cum se desfășură întêmplările atât de însemnate pentru Turcia și Europa.

Unul din punctele tractatului dela Berlin ḑice: „înalta Pórtă se obligă, că fără întârḑiere va face îmbunĕtățirile și reformele pretinse de raporturile locale ale provinciilor locuite de Armenĭ".

Șéptespreḑece anĭ au trecut de când s'a încheiat tractatul și de atuncĭ și până aḑi nu s'a întêmplat nimic, reformele promise nu s'au dus în împlinire, puterile n'au fost încunosciințate despre îmbunătățirile, de carĭ vorbesce tractatul dela Berlin, ér Curḑii s'au rĕsculat și au ucis în mai multe rênduri pe Armenĭ; de aci s'a născut apoi „cestiunea arménă".

Cea dintâiu putere din Europa, care s'a interesat și este interesată mai mult de sórtea Armenilor, a fost Englitera. Englesii și Armenii și-au format comitete în Londra și în alte orașe, rĕscolind și agitând cu foc și cu energiă, în pressă și în întruniri publice, cestiunea arménă. Pe atuncĭ Rosebery era ministru-președinte și ministrul de externe, și guvernul engles privia cu ochĭ veselĭ mișcarea, deóre-ce îi purta Sâmbetele Turciei din pricina Egipetului.

Sub numitul guvern engles cestiunea arménă a devenit faimósă și la ordinea ḑilei, mai ales din Maiŭ anul acesta încóce, când o notă trimisă din Londra la Constantinopol nu numai pretindea reformele prescrise de tractatul din Berlin pentru provinciele locuite de Armenĭ, ci le și prescriea din punct în punct, ca o datoriă pentru Turcia.

La Anglia s'a alăturat apoi Rusia și Francia.

Englesii mai cereau, ca în provinciile armenesci sĕ se numéscă o *comisiune*, care sĕ îngrijéscă de îndeplinirea reformelor; în comisiunea acésta sĕ fiă trei creștinĭ și trei mohamedanĭ, presidentul însĕ sĕ fiă creștin și ales séu cel puțin întărit de puterile semnatare. După acest plan Armenia ar fi ajuns sĕ fiă o provinciă, ca și Rumelia-Orientală. Sultanul și Pórta se îngroziră de acest plan, și așteptară timpurĭ mai bune.

Intr'aceea liberalii englesĭ, în frunte cu Rosebery, cad dela putere și în fruntea afacerilor statului vin conservatorii cu lord Salisbury. Pórta avea nădejde, că aceștia o vor lăsa-o în pace, dér speranța ei a fost zadarnică, deórece tocmai Salisbury este acela, care a iscălit tractatul dela Berlin și care stăruie acum și mai mult sĕ se îndeplinéscă ce ḑice tractatul. A trimis guvernul engles flota în apele levantine și împreună cu Rusia și Francia făcŭ nouĕ demersurĭ la Constantinopol, la carĭ însĕ Sultanul da rĕspunsurĭ sovăitóre și lua pe față apĕrarea Mohamedanilor.

Cele ce s'au întêmplat de atuncĭ și până acum, le scie tótă lumea. Rĕscularea Armenilor din Constantinopol în 30 Septemvre a. c., vĕrsările de sânge din Erzerum și Trapezunt; cérta dintre Anglia și Rusia în cestiunea arménă; căderea marelui vizir Kiamil și numirea lui Rifaat Halil în locul lui sunt tot atâtea semne învederate, că rĕsvrĕtirile din Turcia cuprind în sine sîmburele unei conflagrațiunĭ generale.

Acésta o arată și scăderea neașteptată și înspăimêntătóre a cursurilor hârtiilor de valóre la bursele din piețele marĭ ale Europei, cum numai în ajunul isbucnirei rĕsbóielor marĭ se întêmplă.

Aḑi nu numai Armenii și Turcii se ucid și măcelăresc unii pe alții, ci creștinii de tot soiul sunt în luptă cu mohamedanii: Curḑii și Armenii la frontiera ruséscă, Druḑii și Maroniții în Libanou, Grecii și Turcii în Creta și creștinii Albanesĭ cu mohamedanii Arnăuțĭ și pe țĕrmii Adriei.

In tóte orașele marĭ din împĕrăția turcéscă bântue spaima revoluțiunei și numai cu greu miliția póte sĕ mai ducă paza ordinei. Din Constantinopol sosesc scirĭ despre conjurațiunĭ contra Sultanului și a tronului sĕu. Ḑiarului „Standard" i-se scrie din Constantinopol, că de câte-va ḑile domnesce frică și gróză nespusă în jurul Sultanului. Guvernul turcesc e zăpăcit și aprópe sĕ-șĭ pérdă cu totul capul.

Cumcă Turcia trece printr'o grea încercare o dovedesce de altmintrelea faptul, că Sultanul a dat ordin de mobilisare generală a oștirei sale din Europa și Asia. Flota de rĕsboiu a Angliei ancoréză în Salonic; din Roma se anunță, că flota italiană aștéptă ordinul de a-se alătura la cea englesă, ér pentru apĕrarea Constantinopolului și a palatului imperial s'a încheiat o convențiune secretă cu Rusia și în Caucas se concentréză o mare armată ruséscă.

Dér nu numai Anglia și Italia, ci tóte puterile europene vĕḑêndu-șĭ amenințate interesele lor prin starea de lucrurĭ nesigură în Turcia, au luat hotărîrea de-a trimite tóte în unire corăbii de rĕsboiu în apele turcescĭ. Printr'asta puterile vor sĕ constringă pe Sultanul, ca sĕ ia mĕsurile de lipsă pentru a restabili ordinea și siguranța în imperiul sĕu. Austro-Ungaria a trimis patru corăbii de rĕsboiu, și acum s'anunță, că și vapórele de rĕsboiu ale României au primit ordinul sĕ stea gata.

Póte, că diplomației îi va succede sĕ stingă flacăra rĕsboiului, ce amenință cu isbucnire. Dér acésta va fi numai o amânare, numai o ușurare și liniștire momentană, căcĭ prea s'a încărcat multă materiă esplosivă în norii de pe orizontul posomorît al Europei.

Studenții croațĭ înaintea judecății.

De Lunĭ încóce decurge în Agram pertractarea în procesul studenților universitarĭ croațĭ, carĭ au luat parte la *arderea stégului maghiar*, când monarchul petrecea în Agram.

Studenții croațĭ acusațĭ, 52 la numĕr, în decursul pertractărei de pĕnă acum au dat dovadă de mult curagiu și mare iubire de patria lor Croația. Mândri și fără frică, împodobițĭ cu florĭ din partea damelor croate, pășiră ei toțĭ înaintea judecătoriei afirmând, că prin arderea stégului maghiar ei n'au voit alta, decât *sĕ respingă supremația Maghiarilor asupra Croației* și sĕ arate, că stégul maghiar n'are drept sĕ fâlfâe în Croația, care e regat independent ca și Ungaria.

Pertractările de Lunĭ și Marțĭ au decurs fórte agitat, fiind studenții amărîțĭ de modul cum sunt tractațĭ. De aceea sângele și focul lor tînĕr isbucnea în fiă-care moment, și pĕnă când ei de o parte mărturiseau pe față fără nicĭ o reservă tot ce au făcut, pe de altă parte respingeau între strigăte de indignare și amenințărĭ orĭ-ce învinuire nedréptă adusă la adresa lor.

Urmă ḑiua de Miercurĭ, a treia ḑi de pertractare, în care procurorul avea sĕ-șĭ țină vorbirea sa de acusă și apoi apĕrătorii studenților, 9 advocațĭ croațĭ, sĕ i rĕspundă cu vorbirile lor de apĕrare. Acésta a fost însĕ o ḑi atât de sgomotóse, încât președintele nu mai fŭ în stare a susținé ordinea, și în fine se vĕḑŭ nevoit a întrerupe ședința și a-o amâna pe erĭ, Vinerĭ.

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Pasĕrea doctoruluĭ.

De *D. Columb.*

Pasĕrea doctoruluĭ cântă tótă ḑiulica în colivie: veselia inimei sale micĭ se arată în trilurĭ ce fac sĕ'ĭ tremure fulgii de pe gușe și 'ĭ mișcă întrégă 'ĭ ființa.

Sare, se duce, se întórce de pe un băț pe altul, în colivia sa, care e un palat pentru o ființă așa de mică; se scaldă și scutură împrejur picăturĭ strălucitóre; își bagă ciocul în păhărelul cu sămânță, pe care o risipesce ca un risipitor, care nu are grije de ziua de mâne; rupe fóia de lăptucă și o aruncă jos, și rupe din pișcot o bucățică, pe care o móie în apă ca sĕ fie mai móle. Le are tóte din belșug; când e vreme frumósă o pune la ferestră, când bate vîntul o ia, îi acoperă colivia când arde sórele prea tare, și în totdéuna are apă próspătă și mâncare în de ajuns.

N'are sĕ se plângă de viață, pasĕrea doctorului.

Doctorul e un bĕtrân blând, care își petrece dilele și adese-orĭ nopțile dinaintea unei mese marĭ pline cu cărțĭ. Citesce, lucréză, se gândesce, și după ce s'a gândit îndelungă vreme, scrie câteva rândurĭ.

Lucrările sale sunt vestite peste tot locul și locuitorii orășeluluĭ în care trăiesce îl salută cu respect, când trece.

Sunt mai mulțĭ doctorĭ în orășel, dér pe dênsul îl iubesc mai mult locuitorii.

El a îndurat multe mâhnirĭ în viață. Unii ḑic, că nu le-a simțit, că e prea cufundat în studiile sale și nu ia séma la ce se petrece împrejurul luĭ.

Nu 'ĭ credețĭ; cei carĭ ḑic așa nu i-au întâlnit nicĭ-odată privirea limpede, plină de dragoste și de milă; nu 'l-au auḑit nicĭ-odată vorbind cu ceĭ carĭ sufer; el are darul sĕ scie mângâia, și darul acesta nu 'l au decât cei carĭ aŭ suferit. Dar nenorociții carĭ plécă dela dânsul împuternicițĭ de cuvêntul lui, nu se înșală; ei nu 'ĭ ḑic numai: „doctorul cel bun", ci 'ĭ mai ḑic, căcĭ își aduc aminte de trecutul lui: „bietul doctor!"

Bietul doctor, adevĕrat! Mórtea a lăsat gol în juru 'ĭ, încet-încet, fără milă, și a rĕmas singur cu amintirea celor pe carĭ i-a iubit.

Casa cea veche, așa de veselă, în care alergau pașĭ de copii, în care se auḑeau rîsete vesele, carĭ rĕspundeau glasului blând a mumii de familie, acum e tăcută; iarba a umplut potecile din grădină cu tóte silințele bĕtrânei Caterina, servitórea din vremurile trecute, martor umil al tuturor viețelor care au ținut atât de puțin. Doctorul o iubesce, ea îngrijesce bine de casă, cată sĕ ție tóte lucrurile, în locurile în care erau odinióră, să stérgă de praf jucăriile, cărțile, masa de lucru, pianul de care nu se mai slujesce nimenĭ, dér carĭ sunt tóte acolo, așeḑate, curate, ca și cum ar aștepta pe cei carĭ lipsesc, pe cei carĭ le-au părăsit!... Pe cei carĭ lipsesc, doctorul scie bine, că nu-i va mai vedea aicĭ pe pĕmênt, dér îi place sĕ trăiască cu amintirea în vremea aceea așa de dulce, și zimbesce une-orĭ gândindu-se la fetița, care depăna sculul mamii ei, la copilița care își legăna păpușa cântând un cântec vechĭ, or la școlarul, care venea la sfêrșitul anului cu brațele pline de coróne. Doctorul se oprește o clipă în odăile acelea pustii, ca să stea de vorbă cu ființele dragĭ, scumpe, carĭ au pierit; pe urmă sĕ întórce la cărțile lui și lucréză ascultând cum cântă păsĕrica.

In decursul, cât îșĭ ținù procurorul vorbirea s'a de acusă, fù necontenit întrerupt de studențĭ și când procurorul înfuriat le strigà acestora „obrasnicĭ“, studenții săriră de pe scaune, amenințând spre procuror și se născù un sgomot ne mai pomenit.

Etă unele scene din decursul pertractărei:

Președintele: La deschiderea ședinței spune, că ar fi audit, că în dina premergĕtóre când intrară în sală juriștii Megler și Bonfac, acusații ar fi început a striga „Pfui! Afară cu ei, trădătorii!“ Intrébă pe acusațĭ, că este adevĕrat faptul acesta?

Acusații: Toțĭ afirmă, că e adevĕrat!

Acus. *Belovicĭ* dice, că el *„durere“* nu era atuncĭ în sală.

Pentru acéstă espresiune președintele îi dicteză *2 dile arest*, ér celorlațĭ studențĭ, carĭ au strigat în dina de mai înainte, le dă diferite pedepse disciplinare.

Acus. *Tomicĭ* declară în numele celorlalțĭ, că ei toțĭ au strigat. *Președintele* îl pedepsesce cu 5 dile arest.

Urmézá apoi pledoarele.

Acus. *Fabri*: Dice în decursul vorbirilor: „Noi nu purtăm vina, că suntem Croațĭ, și că ne iubim patria croată.“ *Preș.* îi detrage cuvêntul.

Acus. *Hren*: Fapta nóstră e o faptă politică. *Preș.*: Nu, e o *faptă criminală. Hren*: Suntem mândri pe înțelegerea nóstră. Vedem în ea dovada, că am lucrat drept. Intenția nóstră a fost sĕ atragem ochiul monarchului asupra stărilor nóstre interne.

Acus. *Kristof: Maghiarii sunt dușmanii noștri* și Banffy încă ni-e dușman. *Preș*: îi opresce sĕ vorbéscă despre Maghiarĭ. *Kristof*: Décă nu ne permițĭ sĕ vorbim, atuncĭ mai bine îndată *sĕ ne fi ridicat nisce furcĭ! Preș.*: Te pedepsesc la 5 dile arest. *Kristof*: Mulțămesc. (Pléçă). *Președ.*: Unde mergĭ? *Kristof*: In arest. *Preș.*: Ai sĕ rĕmânĭ aci. (Mare sgomot).

Acus. *Metelka*: Pot vorbi? *Preș.*: Natural, că da. *Metelka*: Trebue sĕ-mĭ fiă permis a urĭ. *Preș.*: Dér nu trebue s'o manifestezĭ acéstă. *Metelka*: *Eu urăsc pe Maghiarĭ! Preș.* ii detrage cuvêntul.

Acus. *Krleza*: Maghiarul Banffy..... *Preș.* îi detrage cuvêntul. *Krleza*: Nóuĕ ne plac Maghiarii, dér dincolo de Sava.

Acus. *Belovicĭ*: Prin arderea stégului, ca și prin jertfa lui Isac, am voit sĕ le demonstrăm Maghiarilor pietatea nóstră (Ilaritate).

Acus. *Hackea*: Am protestat contra ideii statului maghiar unitar, în care vréu sĕ cuprindă și Croația. Ungaria e regat, și Croația e regat.

Acus. *Kajba*: Am voit sĕ protestăm contra stégului maghiar, *care n'are drept sĕ stea în Croația.*

Acus. *Korporicĭ*: In Ungaria locuesc și Croațĭ, Românĭ, Slovacĭ și Sêrbĭ. Procurorul nu póte dovedi, că noi am voit sĕ ofensăm pe aceștia. Dér stégul maghiar n'are drept în Croația.

Vorbì apoi acus. *Papratovicĭ* contra supremației Ungariei, și atuncĭ se iscà scena sgomotósă cu procurorul. Tribunalul vĕdênd, că nu póte face ordine, se retrage. După reîntórcere vorbesce mai încolo *Popratovicĭ.* Publicul într'aceea aplauda pe studențĭ și după ce presidentului i-se părù, că damele prodno prea mare sgomot, dete ordin sĕ *fiă golită galeria damelor.* Aceste se depărtară, aruncând florĭ asupra studenților.

Incepură apoi a-șĭ ține apĕrătorii vorbirile lor. Sgomotul nu încetà și astfel, după o pertractare fórte chinuită, președintele suspinse ședința și amână continuarea ei pe erĭ, Vinerĭ.

Revista sĕptĕmânei.

Alegerile in municipii. Scirile, ce le-am primit în sĕptĕmâna acésta despre decursul alegerilor de membri comitatensĭ, sunt mai mult rele, decât bune. Fisolgăbirăii unguresci un făcut și fac mai pretutindenĭ presiunĭ marĭ asupra alegĕtorilor românĭ. Cu tóte acestea însĕ, unde au avut conducĕtorĭ bravĭ ei încă s'au purtat brav și în multe locurĭ au și învins; unde însĕ conducĕtorii au fost slabĭ, poporul nostru a fost bătut, chiar și în cercurĭ de acelea, unde poporațiunea e curat română. S'a vĕdut și cu ocasiunea acestor alegerĭ, că Românii au lipsă mai întâiu de tóte de-o înțelegere frățéscă și de-o conducere bună, pentru de-a puté susține lupta cu contrarii.

Disolvarea consiliului comunal al Vienei. Mercurea trecută a fost din nou alegere de *primar al Vienei*, în locul lui *Luegur*, care n'a fost întărit de Majestatea Sa. Majoritatea precumpănitóre a consiliului comunal (antisemiții) au ales din nou pe Dr. Lueger, care a și primit alegerea, dicênd, că acésta o datoresce poporului Vienei. Atuncĭ comisarul guvernului a declarat consiliul comunal de *disolvat.* Mulțimea de pe strade a demonstrat pentru Lueger și vre-o 800 de ómenĭ au mers înaintea palatului și au strigat „trăéscă Lueger“ și „jos cu poleacul Badeni!“ (Se scie, că ministru-președinte Badeni a propus Monarchului sĕ nu întăréscă pe Lueger.) Din causa acésta domnesce mare nemulțămire și iritațiune în Viena, care e îndreptată mai ales în contra contelui Badeni și a Maghiarilor „jidovițĭ“, carĭ au lucrat pe față și în ascuns pentru a zădărnicĭ alegerea lui Lueger ca primar. Acuma comuna Vienei e condusă de un comisar guvernial și vor trebui sĕ se facă nouĕ alegerĭ. Antisemiții asigură, că la aceste alegerĭ vor dobêndi și mai mare maioritate.

SCIRILE DILEI.

— 4 (16) Noemvre.

Incă un Slovac osêndit în proces de pressă. Din Budapesta ni-se scrie, că alaltăerĭ, în 14 Noemvre n. c., s'a pertractat înaintea curții cu jurațĭ de-acolo un proces de pressă intentat contra tinerului slovac Dr. Rudolf *Marcovicĭ*, candidat de advocat în Turoț-St.-Mărtin. El publicase anul trecut pe pagina a patra a fóiei naționale slovace „Narodny Novine“ o declarațiune, în care pe judele de cerc Fekete Miklos, un șovinist încarnat, îl numise laș, din causă, că a refusat de-a da satisfacțiune cavaleréscă tinerului slovac, pe care judele îl vătĕmase cu ocasiunea unei pertractărĭ. In urma acésta Slovacului 'i s'a intentat proces pentru „calumniă și vătĕmare de onóre“, din care proces șoviniștii făcură un proces politic. Procurorul dise, că acusatul „de naționalitate *panslavă*“ a voit sĕ înegréscă întréga administrația *maghiară* și de aceea cerù condamnarea lui. Juriul l'a și declarat vinovat, ér tribunalul l'a condamnat la *2 lunĭ temniță ordinară, 50 fl. pedépsă în banĭ și purtarea cheltuelilor procesului, carĭ suc la vre-o 1000 fl.* Apĕrătorul, cunoscutul naționalist slovac Dr. Milos *Stefanovicĭ*, a însinuat recurs de nulitate, ér condamnatul a fost lăsat liber pe lângă depunerea unei cauțiunĭ de 200 fl. Pentru jurații maghiarĭ — dice corespondentul nostru, — dintre carĭ 10 erau advocațĭ, a fost de-ajuns sĕ se scie, că acusatul este un tinĕr slovac însuflețit și totodată ginerele luptătorului naționalist Svetozar Hurban-Vajansky, pentru ca sĕ pronunțe verdictul de vinovat. La proces au luat parte și *studenții românĭ, sêrbĭ și slovacĭ în numĕr mare*, presentându-se corporativ și dând prin acésta cu o dovadă mai mult despre solidaritatea lor.

—o—

Despărțĕmêntul XII (Alba-Julia) al Asociațiunei transilvane îșĭ va ține adunarea generală la *20 Noemvre n. c.* în Teiuș. După cum ni-se scrie, bravul popor român din Teiuș face pregătirile cele mai frumóse pentru a ridica acéstă serbare culturală la înălțimea, ce i-se cuvine. După ședință va urma masă comună în sala ospĕtăriei Haab, pe lângă prețurile cele mai moderate. Séra se va arangia o petrecere cu dans din partea inteligenței române din Teiuș, al căreia venit e destinat în favorul despărțĕmêntului Associațiunei. Prețul întrărei 50 cr. Cu un cuvênt, frații Teușenĭ fac tot ce le stă în putere pentru ca óspeții sĕ fiă deplin mulțumițĭ în mijlocul lor. Românii din împrejurimea Teiușului sunt rugațĭ pe calea acésta sĕ nu întârdie a lua parte în numĕr cât mai mare le aceste frumóse serbărĭ de cultură națională.

—o—

Tesă de licență. Ni se scrie din Bucurescĭ. „Imĭ fac o plăcere și chiar o datoriă a Vĕ anunța, că un prietin al nostru născut în România, dér Transilvănén de origine, d l Mihail Virgil *Cordescu* profesor în Bucurescĭ, și-a susținut în 31 Octomvre *magna cum laude* tesa de licență în litere și filosofiă: „Sulla și epoca sa“, lucrare pentru care 'i s'au adus elogii de d. Gr. Tocilescu distinsul profesor universitar din Bucurescĭ. Comisiunea întrégă la felicitat cu deosebită căldură. Nu putem decât sĕ felicităm și noi pe amicul nostru, care s'a distins astfel spre bucuria nóstră. Cunosc și pe tatăl sĕu și de sigur îl cunóscețĭ și D-vóstră ca un zelos dascăl, bun român și mare filantrop, care precum scițĭ, numai spre a veni în ajutor causei culturale a poporului s'a stabilit în comuna sa natală Foventea“.

—o—

Parastas. Dumineca viitóre se va serba în biserica română din Gróverĭ, órele 10 a. m., parastas întru amintirea fericitului binefăcĕtor al „Associațiunei pentru spriginirea învĕțăceilor și sod. rom.“ *Mihail Strocscu*, ér d. a. órele 2 *se vor împărți ucenicilor haine* din fundațiunea generosului donator.

—o—

Cununiă. D-l *Ioan Marin*, teolog abs. din Boroșneul mic și d-ra *Maria Vancea* din Sepsi-St.-Georgiu se vor cununa în 12 Noemvre v. c. în biserica română gr. or. din S.-S.-Georgiu. — Fiă în cés cu noroc!

—o—

Călindarul Plugarului pe 1896 este unul dintre cele mai lăudate și totodată și cele mai eftine călindare românescĭ dela noi, avênd un cuprins fórte bogat, bine ales și întocmit întru tóte după trebuințele poporului nostru. D-l *I. Georgescu*, colaboratorul nostru economic, și-a dat deosebită silință la partea economică a acestui călindar, aducênd articulĭ, povețe și instrucțiunĭ fórte folositóre pentru plugarĭ. Nu mai puțin alésă este și partea literară, higienică etc. așa că plugarul găsesce în acest călindar o călăuză bună și credinciósa mai pentru tóte trebuințele vieței sale. Prețul este și de astă-dată numai 25 cr. Cine comandă 10 esemplare deodată, primesce al 11-lea esemplar gratuit. Comandele sunt a-se adresa Tipografiei editóre „*A. Mureșianu*“ în Brașov, adăugênd câte 5 cr. pentru porto postal de fiă-care esemplar. — Cei ce au comandat acest călindar și încă nu l'au primit, îl vor primi de sigur în sĕptĕmâna viitóre.

—o—

Măcelăria din Prund, ce era sĕ se liciteze în 5 Novemvre v. c., din cause neprevĕdute nu se va puté licita atuncĭ, ci s'a amânat licitarea pe dina de 19 Novemvre v. c. la 2 óre p. m.

—o—

Concerte. Musica militară va concerta mâne séră la otel „Europa“. Inceputul la $7^1/_2$ óre. Intrarea: 30 cr. — Tot mâne séră va concerta cu cimbalul d-ra Irina Fejer la restaurantul Fleischer (Sorea). Intrarea liberă.

Păsĕrica luĭ! Altă rămășiță din dilele de odinióră. Era pasărea nepótei sale, care a plecat mai în urmă, și trebuia sĕ le audĭ întrecându-se în veselie și cântec! Era moștenirea lăsată bĕtrânului de către copil; când o țintui bóla în pat, de unde nu era sĕ se mai scóle, îi veni gustul în bólă sĕ vadă pe doctor punênd de mâncare păsĕricii. Rîdea de neîndemnarea lui și îi dicea:

— Tu sĕ'mĭ îngrijescĭ de pasĕre, în tóte dilele, bunicule... da?

Bunicul făgăduise, credênd că puțină vreme va mai îndeplini sarcina acésta, și tot îșĭ ținea făgăduiala după ce trecuseră lunĭ, anĭ.

Când asculta pasĕrea, cu ochĭ închișĭ, i-se părea câte-odată, că aude glasul fetiței.

Pasĕrea doctorului e iubită, nu-i lipsesce nimic, e fericită, cu tóte că e robită. Dér óre se póte numi robit cel care n'a cunoscut nicĭ-odată libertatea? S'a născut în colivie, nu'ĭ póte părea rĕu de umbra verde a pădurilor marĭ, de apa curgătóre a pĕraielor și de florile din livedĭ. Cu tóte acestea într'o di, într'o diminéță de primăvéră, în care sórele și vêntul ușor o îmbată, pasĕrea doctorului se simte cuprinsă de un dor: sĕ'șĭ desfacă aripile și sĕ se cumpănéscă colo sus în cerul albastru pe unde trec rênduricile dând țipete ascuțite. Ese printre douĕ zăbrele dintre care una e strîmbă: iac-o liberă! E uimită, uluită, și nu atât de fericită, pe cât e de speriată; sbóră, și aripele 'i tremurătóre cu greutate o țin. Dér cum fac celelalte păsĕrĭ care străbat spațiurĭ atât de marĭ fără sĕ se odihnéscă? In zadar încércă biata păsĕrică sĕ se ridice; noroc pentru dênsa că întâmpină un acoperiș de casă, altminterĭ ar fi cădut. Uite-o pe crésta acoperișului, suflând repede: în vreme ce se mai odihnesce nițel, o pisică se furișéză pe strașină, se urcă, se uită la ea cu nisce ochĭ fioroșĭ, e gata sĕ se repéză! Pasĕrea o zăresce, se sperie și se avîntă spre vêrful unui copac. Pisica n'o mai póte ajunge, nu mai are de ce 'ĭ fi frică... Dér pe urmă? Incepù sĕ 'ĭ pară rĕu de colivie, sărăcuții.

Doctorul s'a sculat, șĭ-a pus halatul pe el, ochelarii pe nas și se duce sĕ-i dea de mâncare și apă, și sĕ-ĭ curețe colivia. Colivia e gólă și doctorul înmărmurit cade pe un scaun. Bietul om! Ce singur se simte! I se pare că pierde încă-odată pe micuța lui Maria! Tóte amintirile îl năpădesc. Se gândesce la trecut, se gândesce la viitorul ce 'i mai rĕmâne. Cum sĕ maĭ lucreze fără tovarășul acela vesel, care 'ĭ da ecoul glasurilor duse? E puțin lucru o pasĕre, și cu tóte aceste décă piere ființa aceea mică, lasă în inimă atâta gol, încât ochii vĕd turbur și d'alungul obrajilor brăzdațĭ de zbârciturĭ curg lacrime. Ca toțĭ cei mâhnițĭ, ridică capul și se uită la cer, nu se dusese pe drumul acela toțĭ cei pe carĭ îi iubise?

De-odată tresare: audise un strigăt cunoscut. Se uită! Fugarul e acolo, aprópe, pe ramura cea mai înaltă a copaciului, o ramură despuiată de frunze; n'are obiceiù sĕ se ascundă în frunziș, și ai dice că nu îndrăsnesce sĕ se ducă mai departe. De s'ar întórce! De i-ar fi milă de mâhnirea bătrânului sĕu stăpân! Doctorul cu inima bătându-i de speranță și de teamă, primenesce repede nisipul din colivie, pune apă și de mâncare, apoi pișcot, smochine; póte că fugarul, care negreșit nu șĭ-a sciut găsi singur de mâncare, va fi atras de atâtea amăgirĭ. Doctorul se dă jos în curte, rezămă scara de nisce lemne lângă zid: écă-l aprópe de pasĕre: „Puiule! Puiule!“ strigă el cu glas mângăios. Pasĕrea îl aude; îșĭ întórce spre

Coresp. „Gaz. Trans.“

Bucurescî, 2 Noemvre v. 1895.

Stimate D-le Redactor! In qilele din urmă s'au petrecut în Orient, în ţéra paşilor turcescî, evenimente, carî au sguduit adênc cu deosebire lumea financiară. Intrégă. Europa devenise nervósă din causa turburărilor grave din Armenia şi Constantinopole, numai „omul bolnav“ şi-a păstrat flegma sa. Valorile au scădut fórte mult la banca otomană, împrejurare, care a adus cu sine panica grozavă la tóte bursele din Europa. Şi la noi au scădut éră hârtiile de valóre din causă, că se lăţise faima prin oraş, că Sultanul ar fi fost asasinat (ucis), şi că din causa acésta tóte corăbiile străine din porturile Galaţî şi Brăila au primit ordin, ca să plece. Ce e drept, scirea a fost desminţită de „Agenţia Havas“, dér spiritele totuşî nu s'au calmat, căcî érăşî circulă sgomote despre nouă turburărî şi măcelurî în Constantinopole.

Orî unde te întorcî, lumea nu vorbesce, decât despre „resboiul dela primăvară“, vorbe carî au devenit stereotipe de vre-o câţî-va anî încóce.

Se spune, că comandanţii corpurilor de armată ar fi primit ordine secrete în privinţa mobilisărei, căse lucră diua şi nóptea la porturile dela Prut. Ba deunădî diarele de aicî au adus scirea, că nisce oficerî superiorî ruşî au fost în ţéră la noi, ca să facă recunóscerî. Până acum înse nu s'au adeverit aceste faime, dér se póte ca dintr'o dî intr'alta, să avem alte surprinderî, căcî dóră întrégă presă europénă se ocupă numai cu desfăşurarea cestiunei orientale, care face atâta bătaie de cap diplomaţilor Europei.

Se mai vorbesce p'aicî şi de-o declaraţiă a ministrului-preşedinte şi ministrului de esterne *Sturdza* făcută la o întrunire publică la Brăila şi repetată la Ploescî, că suntem în ajunul unor marî evenimente şi că situaţia este aceeaşî ca şi la 1877...

Este o ast-fel de situaţiă, încât nu putem sci adî ce va aduce diua de mâne.

*

Pregătirile electorale continuă pe tótă linia. Guvernul face schimbărî dilnic în administraţiă, disolvând mereu consiliile comunale conservatóre şi înlocuind funcţionarii. In vederea alegerilor guvernamentalii au făcut unele alianţe, aşa la Iaşî cu grupul prinţului Gr. Sturdza (fiu de Domn), la Botoşanî cu partisanii lui Vernescu, tot asemenea şi la Mehedinţî, apoi cu d. Gr. Păucescu, şeful disidenţei conservatóre. In fórte multe judeţe s'au şi proclamat candidaţii de deputaţî.

Oposiţia pe de altă parte îşî strînge şi ea rêndurile. Conservatorii vor lupta mână în mână cu junimiştii punênd candidaţî în tóte judeţele. In oposiţiă vor mai lupta şi radicalii şi socialiştii.

Dumineca viitóre se va ţiné o întrunire publică a partidului liberal, la care vor lua cuvêntul primul ministru Sturdza şi miniştrii N. Fleva şi G. Cantacuzino. Asemenea întrunirî se vor ţiné încă consecutiv Duminecile până la alegerî.

Oposiţia de-asemenea va ţiné mai multe întrunirî, în carî vor lua cuvêntul foştii miniştri conservatorî, făcênd o dare de sémă asupra activităţii partidului conservator în timp de 8 anî, cât a fost la putere. După cum se spune, se va vorbi şi despre cestiunea naţională cea mult discutată în anii din urmă. Cu deosebire se vor critica enunciaţiunile făcute la Iaşî de ministru-presedinte Sturdza.

După cum vedem, suntem în plină campaniă electorală parlamentară. După terminarea alegerilor parlamentare se vor face alegerî comunale pentru acele consilii, carî au fost disolvate.

*

De vre-o săptămână avem un timp admirabil, ca şi când am fi în toiul lunei Septemvre. Pe la prânq te poţî preumbla fără pardisiu, numai séra şi diminéţa e cam răcóre. Când vorbescî cu cine-va despre vreme, îţî rĕspunde cu un aer profetic: aşa era şi în 1877!... E la modă adî să facî combinaţii asupra viitorului rĕsboiu. Fiăcare bărbier său cârciumar îţî începe să-ţî vorbéscă despre 77 şi 78, despre trecerea Dunării, esplicându-ţî cu un aer diplomatic planul strategic al Ruşilor, despre care atât pricepe, cât pricep eu limba Howaşilor din Madagascar. Dér nu trebue să contradicî pe nenea Nae său pe nenea Ghiţă, că e foc, căcî dóră el a luat parte la „campania din şépte-şépte şi şépte-opt!“

U—u.

Scirî telegrafice.

Agram, 16 Noemvre. Pentru studenţii eliminaţî dela universitatea din Agram s'a făcut colectă. Episcopul *Strossmeier a dat 3000 fl.* El să fi dis, când a audit despre arderea stégului unguresc: „Acest moment e cel mai îmbucurător al vieţii mele!“

Constatinopol, 16 Noemvre. S'au chiemat sub stég 120 batalióne de Redifi pentru suprimarea rĕscólei în Anatolia.

Inaugurarea drumului român dela Surduc.

Dela pólele Retezatului, 1 Nov. 1895.

Cu ocasiunea adunării generale a învĕţătorilor românî gr. or. din districtul Devei, ţinută la Livezenî, s'a lăţit vestea, că în Dumineca din 22 Septemvre a. c. va fi inaugurarea drumului României dela Surduc. Luând acésta la cunoscinţă, am hotărît să facem o escursiune pe Surduc în vale către Ţéra românéscă.

In dori de di din tóte părţile grăbirăm către gara din Petroşenî şi de aicî cu trenul, până la gara din Livezenî, unde dându-ne jos din cupeu, peste 50 de membri, luarăm direcţiunea spre cursul apei. Voioşî, veselî, plinî de bucuriă, cântând, cu glume şi cu povescî distrăgatóre ca a învĕţătorului Baicu, după o călĕtoriă de jos de peste o óră ajunserăm la graniţă, unde este un pod împărţit între dóuĕ ţĕrî, jumĕtate a României şi jumĕtate a Ungariei.

Partea României era împodobită cu stindarde tricolore şi cu cununî frumóse. Aci în imediata apropiere sub stâncă sunt adăpostiţî militarî regulaţî din armata permanentă română.

Aci oprindu-ne am cântat un rĕsunet şi ne luarăm la cale mai departe. De aicî încolo şi de-o lature şi de alta se vedeau tot stindarde românescî, mergeam pe drum neted ca vĕrsat cu cement.

Nu departe, după o călĕtoriă de o óră şi jumĕtate, sosirăm la o pórtă triumfală unde tocmai ajunsese musica militară a regimentului 18 din Tirgu-Jiu şi intonă „Deşteptă-te române“.

Aci se aflau o mulţime de Domnî şi Dómne din România sosiţî anume la marea serbare. După recomandărî şi o vorbire de bună înţelnire de către adm. protop. Avram Stanca, urmă o horă în mijlocul drumului şi alte jocurî.

Apoi ni-se împărtăşi scirea telegrafică, că inaugurarea drumului din cause neatĕrnătóre de voinţa miniştrilor — s'a amânat cu 10 dile pentru mai târdiu, pentru diua de Mercurî la 2 Octomvre 1895.

In urma acestora câţî-va dintre cei din România o luară pe Jiu în sus, ér noi la învitarea bravului inginer elev Amadeu Radulescu însoţiţî de domnii Elefterie Alexandrescu, controlorul şoselei, Ioan Dumitrescu, Sever Muschuna judecător din Bucurescî, Săulescu advocat etc., pe lângă sunetul dulce al musicei militare o luarăm în paşî militărescî spre cursul apei până la „Păiuş“. Aci D-l Rădulescu cu D-l Alexandrescu ne-au condus sub o culme într'un pavilon unde ne-au tratat — precum e Românul ospital — cu cognac de România, care pot dice e superior celui jidovit al nostru. Musica militară în tot decursul petrecerei ni-a intonat cele mai frumóse piese, apoi s'au încins o horă, ba câţî-va învĕţătorî au jucat jocurile căluşerului şi bătuta! După aceea urmă o masă comună c'un vin bun. S'au ţinut şi toaste şi s'au cântat frumóse cântărî.

Mai în urmă cu toţii ne îndreptarăm pe Jiu în sus, şi aprópe de graniţă la Palatişte, după o călĕtoriă îndelungată, ne aşedarăm aci, unde ne-am fost lăsat muniţia, făcurăm un foc bun şi soţia D-lui adm. protop. Stanca cu celelalte Dómne făcură o tocană mare de berbece fórte gustósă. După ce mai beurăm puţin vin de România plecarăm ca să nu scăpăm trenul, şi ne-am întors érăşî la Petroşenî.

La despărţire ni-am dat cuvêntul, că peste 10 dile vom participa la inaugurare negreşit. Aşa am şi făcut. Acum înse era public cu mult mai numĕros şi se părea a fi mai mulţî din partea nóstră, cu deosebire din jurul Petroşenilor. După o călĕtoriă de 6—8 chilometri se vedea din depărtare, atârnând de pe vêrful unei stâncî o flamură naţională românéscă ajungênd până aprópe jos din o înălţime de peste 25 metri. Tóte stâncele erau împodobite cu stindarde românescî. Ajunşî la podul dela „Polatiste“ la graniţă era un frumos cerc triumfal, compus din bradî, cu cununî din diferite florî naturale, cu o mulţime de stindarde.

Pe pod, partea unguréscă, era o grupă de gendarmî c'un sergent şi dela ei în sus un public aprópe de dóuĕ mii ómenî din Ungaria fără deosebire de naţiune. De asemenea şi din România era un public şi aşteptau sosirea miniştrilor românî, carî la 12 óre din di au şi sosit între bubuitul trĕsourilor. Protopopul din Tĕrgul Jiu îmbrăcat în odóre elegante, asistat de 8 preoţî întâmpinară pe miniştrii şi suita lor, oferindu-le crucea. Aceştia, cu capetele góle, făcêndu-şî închinăciunî, sărutară frumósa cruce.

Urmă apoi sânţirea apei şi o rugăciune în genunchî pentru noul drum — după care protopresbiterul din Tĕrgu Jiu ţinú o scurtă vorbire — de pe hârtiă — la care 'i rĕspunse ministrul de esterne Lahovary.

In urmă cu toţii ne-am dus către pavilonul frumos împodobit în depărtare de 3—4 chilometri spre România. Aci erau mese întinse, bucate gustóse şi beuturî scumpe, licorurî, vin, şampaniă etc. Publicul întreg au fost primit la masă. La masa primă erau miniştri, soţiile lor şi alţî óspeţî de frunte. Dintre Ardelenî la masa principală era adm. protopop Stanca cu soţia sa, preotul Zaharie Muntean şi încă vr'o 4—5 inşî.

In decursul prândului s'au ridicat mai multe toasturî. Primul l'a ridicat un mare proprietar din România pentru guvern şi miniştrii presenţî, la care a rĕspuns Ministrul Lahovary, închinând pentru technicii, în special Inginerii românî; al treilea vorbitor a fost Prefectul şi apoi adm. protop. Avram Stanca, care vorbi însufleţit arătând, că prin deschiderea drumului s'a dat posibilitatea a comunica şi a ne cunósce mai deaprópe, a ne cunósce interesele nóstre reciproce, precum şi pentru noi Românii în deosebî a conlucra pentru desvoltarea culturei nóstre naţionale. Golesce păharul pentru iniţiatorii şi executătorii frumósei călî a drumului falnic printre munţî.

Vorbirea acésta ascultată cu viuă atenţiune a fost întimpinată din tóte părţile cu Ura! Să trăéscă! Mulţî dintre cei mai de frunte óspeţî au admirat facultatea oratoriă a D-lui Stanca — a unui preot transilvănén.

In întreg decursul acestei rare festivităţî musica regimentului 18 a intonat cu precisiune multe şi frumóse piese românescî hore şi cântece....

După ce s'au isprăvit tóte, ne despărţirăm, şi ducênd cu noi suvenirî plăcute ne-am întors acasă, însufleţiţî de însemnătatea dilei.

Era interesant a vedé la reîntórcere trăsurile Săcuilor împodobite cu stégurî naţionale române — ba pe nisce Săcui îi provocară pe calea către Petroşenî nisce gendarmî ungurî să rupă stégurile, ér ei au rĕspuns: „Nem! ez szép zászló, ez disziti minket“ şi astfel s'au dus cu ele la Petroşenî prin mijlocul oraşului.

„Stegarul“.

---

dênsul capu 'i micuţ, pare că se gândesce. Vĕdit, e în încurcătură. Cerul e prea frumos, copacii sunt verdî, e vesel să sborĭ fără să te isbescî de zăbrelele de sîrmă. Da, dér cerul cel frumos e prea sus şi ea are aripĭ micĭ. Copacii sunt verdî, dér găsi-va pe ei sămênţă, pişcoturĭ, zahăr? Zăbrelele de sîrmă sunt o oprire, dar nu sunt şi o apărare. Nicĭ-odată nu vĕduse pisica aşa de apróape cum o vĕduse când tu liberă. Primejdiile, nesiguranţa, fómea şi setea şi glasul prietenos care o chiamă.. Pasĕrea se hotăresce şi sbóră spre doctor.... Intră în colivie şi nu va mai încerca să iasă....

Doctorul o ascultă cântând şi rĕmâne pe gândurĭ:

— Biata păsĕrică, vrea libertatea şi nu era în stare să se bucure de ea! căcĭ fără îndoélă n'ar fi trăit nicĭ o di afară din colivie. Dér décă peste câtă-va vreme, curênd, când voi muri, şi când Caterina va pleca din casă, îi va deschide cine-va uşiţa coliviei şi va osândi-o să fiă liberă, ce se va face? Va fi prada celei dintâi pisicĭ, pe care va întâlni-o în cale şi eu voi fi pricina morţii ei, eu care nu am lăsat'o să înveţe să se slujéscă cu aripele.

Doctorul dă cartea şi condeiul d'o parte; închide ferêstra şi deschide uşiţa coliviei: „Puiule! Puiule!“ Pasĕrea sare pe beţişóre, se apropie de uşiţă, se uită afară cu neîncredere. Cu tóte acestea doctorul o încurajéză cu un zîmbet atât de blând, încât pasĕrea se hotărăsce să trécă pragul... Ec'o pe masă. Doctorul îi aruncă câte-va seminţe; pasĕrea sbóră spre ele şi le mănâncă, întâi cu sfială, pe urmă cu mai multă îndrăsnélă. Nu maĭ îi e fóme! Sbóră icĭ şi colo, ca şi cum ar căta să cunóscă bine locurile; încet încet se domnesticesce, îşî încércă puterea aripilor, sburând dela un capĕt al odăii la celalt; şi tocmai când începe să se înopteze, se hotăresce să între ér în colivie şi să se ghemuiască pe un băţ. Adórme; din vreme în vreme câte un fior îi scutură penele: viséză, fără îndoială, întâmplările dilei. Dormĭ în pace, păsĕrică! un prietin vechĭ veghiază asupra ta şi mulţumită îngrijirilor sale, în ziua în care ţi-se va deschide ferêstra, vei fi pregătită pentru libertate . . . .

. . . .

Pasĕrea doctorului cânta într'una, dér doctorul nu mai zimbesce micului sĕu tovarăş, întins pe pat, prăpădit de frigurĭ, cu mânile şi cu picióreIe îngreuiate, simte că i-se apropie scăparea, îşî aruncă o privire încredĕtóre către viaţa viitóre: cel care adórme în braţele tatălui sĕu póte óre teme de deşteptare? I-se pare că tóte fiinţele iubite care i-au apucat înainte, îl aşteptă şi îl chiamă, póte dice rĕmas bun pământului pe care în urmă 'i nu lasă nimic. Nimic?.... Ba da... acum e vremea să deschidă colivia; mâne cine va îngriji de pasĕre? Bĕtrînul îşî adună tóte puterile, se dă jos tremurând. Pasĕrea care 'l vedea venind spre dênsa în halatul obicînuit ale căruĭ florĭ strălucitóre de atâtea orĭ le-a ciugulit cu ciocul, cântă şi mai tare şi maĭ frumos; iese din colivie, mângâie cu aripile părul alb şi obrajii sbîrciţî ai bĕtrânului. Doctorul sărută pentru cea din urmă óră capul mititeluţ cu fulgĭ linĭ. „Du-te, pui drag; du-te cu Dumnedeŭ!“ Deschide ferêstra, pasĕrea se avêntă cântându'şî libertatea: aripile 'i împuternicite o duc sus, sus de tot, în cerul albastru. Piere, şi bĕtrânul îşî şoptesce cea din urmă rugăciune, şi mai dice: „Acum Stăpâne, slobozesce pe robul tĕŭ!“

(„Biblioteca pentru toţî“).

Premii pentru învĕţătorĭ.

Din partea comitetului central al Reuniunei învĕţătorilor românĭ gr. cat. din giurul Gherlei se escrie concurs de premii pentru elaborarea următórelor teme:

I. Intru cât póte influinţa învĕţătorul asupra îndreptărei moravurilor şi a întărirei caracterului în popor prin şcólă şi afară de şcólă?

Premiul pus de preşedintele Reuniunei, Rdiss. D. *Ioan Papiu*, canonic, în sumă de 25 coróne. Estensiunea operatului 4—5 cóle format cuart. Terminul lucrărei: Dumineca Tomei, anul viitor (1896) pe când operatul e de a-se subşterne comitetul central, împreună cu epistola sigilată, pe care va fi scrisă devisa concurentului, ér în lăîntru, sub sigil, numele aceluia.

II. Intru cât s'ar puté delătura prin lăţirea cunoscinţelor naturale credinţa deşértă şi superstiţiunile din popor?

Operatul în mărime de 3—4 cóle format cuart, este a-se înainta la terminul şi în modul arătat la punctul I. Premiul pus în urma însărcinărei date comitetului central din partea adunărei generale este un galben imperial.

III. Tot de preşedintele reuniunei se pune un premiu de 15 coróne pentru acel învĕţător poporal, care va fi în stare sĕ arate cu documente autentice dela protopopul districtual, parochul local ca director al şcólei şi senatul şcolastic local pe termin cu o sĕptĕmână înainte de ţinerea adunărei generale a anului viitor, că a produs mai mare resultat prin întroducerea în popor, eventual în grădina sa de pomărit, a unuia orĭ altuia din următorii ramĭ ai economiei: *pomĕrit*, *stupărit*, *orĭ şi cultivarea vermilor de mătase.*

La premiile arătate mai sus pot concurge numai învĕţătorii actualĭ din cercul reuniunei.

Din şedinţa comitetului central al Reuniunei înv. gr. cat. din giurul Gherlei, ţinută în Gherla la 21 Octomvre 1895.

Din încredinţarea Rs. d. preşedinte:

Ilarin Boroş, v.-preşedinte. **Dionisiu Vajda,** secretariu.

Convocărĭ.

Onoratele Dómne membre ale Reuniunei femeilor române din loc se invită la adunarea generală ordinară, ce se va ţiné Marţĭ în 7 (19) l. c. la 3 óre p. m. în sala cea mare din edificiul scólelor centrale.

Ordinea ḑilei va fi:

1) Deschiderea adunării prin preşedintă; 2) Apelul nominal; 3) Raportul comitetului; 4) Raportul cassei; 5) Raportul despre revisiunea socotelilor; 6) Budgetul Reuniunei; 7) Budgetul Internatului-Orfelinat; 8) Propunerĭ.

Braşov, 4 Noemvre n. 1895.

Agnes Duşoiu, preşedintă. *Lazar Nastasi*, actuar.

*

Despărţămêntul Pesteşului al reuniunei învĕţătorilor rom. gr. or. din districtul Oradan îşĭ va ţiné adunarea Marţĭ în 21 Noemvre st. v. (Intrarea în biserică) în sala şcólei bin Chigic, anume dela órele 10 a. m. începênd.

La acéstă adunare sunt poftiţĭ toţĭ doritorii de înaintare, ér Onoratele epitropii parochiale sunt avisate, în sensul regulamentului, a solvi diurnul şi pauşalul de călătorie învĕţătorului respectiv.

Sabolciu, 11 Noemvre n. 1895.

Avram Igna, preşedinte.

Adunare învĕţătoréscă.

Asuagiul de sus, 4 Noemvre 1895.

Adunarea de tómnă a învĕţătorilor românĭ din cercul Băsescilor al „Reuniunei învĕţătorilor românĭ sĕlăgienĭ" s'a ţinut în 17 Octomvre n. c. în comuna Bersĕul de sus.

La órele 9 diminéţa după celebrarea serviţiului divin prin M. O. D. Ioan Vasvári, parochul local, care a fost tot-odată şi preşedintele adunărei, din causă că Rvds. D-n archi-diacon al Băsescilor a fost împedecat de a conduce adunarea, — membrii presenţĭ, întrunindu-se la şcóla confesională din loc, preşedintele prin o vorbire ocasională, între strigărĭ de „sĕ trăéscă" declară adunarea de deschisă.

După deschidere, d-l *Paul Micle* înv. în Bersĕul de jos, a ţinut prelegere practică din douĕ obiecte de învĕţămênt designate de adunarea trecută, şi anume din „Scriptologie", tractare practică despre „*ce*" şi „*ci*", şi din Pomologiă despre „*altoit*". Prelegerile, al căror propunĕtor e un învĕţător tînĕr şi cualificat, au suces fórte bine.

Finindu-se prelegerile, pruncii s'au lăsat sĕ mérgă acasă, ér membrii conferenţei şi-au făcut fiă-care observaţiunile obiective atât asupra propunerilor, cât şi asupra planului prelucrat în scris. După-ce propunerile au fost critisate din tóte punctele de vedere, adunarea le-a declarat de „bune".

La mijlocul şedinţei, tînĕrul şi zelosul învĕţător din Stremţ, *Petru Ille*, a cetit o prea frumósă disertaţiune despre „Influinţa musicei asupra moralului şcolarilor", care a şi fost ascultată de adunare cu o încordată atenţiune, şi la fine disertantele a fost frenetic aplaudat.

Din raportul bibliotecarului s'a constatat cu bucuriă, că biblioteca cercuală, înfiinţată numai de vre-o 4—5 anĭ, acum dispune de peste 60 opurĭ şi banĭ gata 31 fl. 60 cr., cu carĭ s'a decis a se procura nouĕ opurĭ pentru bibliotecă.

Au urmat mai multe propunerĭ şi hotarîrĭ, dintre carĭ amintesc numai următórele: Din incidentul morţii conmembrului Gavril Oros din Someş Uléc, s'a decis crearea unui fond cercual, menit pentru ajutor în cas de mórte a cutărui membru al reuniunei filiale. Pentru crearea şi crescerea acestui fond fiă-care membrn plătesce la an o tacsă de 50 cr. Se alege o comisiune constătătóre din d-nii învĕţătorĭ Ioan Chira, George Simonca, Petru Ille şi George Lengyel, carĭ vor avé sĕ lucreze un proiect de statute pentru manipularea acestui fond şi pentru modul participărei corpului învĕţătoresc la îmormêntarea cutărui membru rĕposat.

Considerând, câtă stricăciune face în poporul nostru beutura otrăvitóre a vinarsului, şi fiind-că adunările nóstre se ţin în mijlocul poporului, pentru ca învĕţătorii poporului şi cu aceste ocasiunĭ sĕ premérgă cu esemplu, adunarea în unanimitate decide: că de adĭ înainte cu ocasiunea adunărilor învĕţătorescĭ, la masa comună *sĕ nu se servéscă nicĭ o beutură spirtuosă*, însĕ ca totuşĭ respectivului membru, la care se ţine adunarea, sĕ 'i-se dea ocasiune de aşĭ arĕta iubirea colegială şi ospitalitatea faţă de óspeţii sĕi, membrul, în a cărui competinţă cade îngrijirea mesei, va depune cu ocasiunea adunărei în favorul fondului cercual, afară de taxa ordinară, încă o sumă dela un fl. în sus.

S'a decis mai departe, ca pentru *esposiţiunea* adunărei generale a „Reuniunei învĕţătorilor românĭ Sĕlăgenĭ", care se va ţiné în acéstă comună, acei membri, carĭ se pricep la industria de casă, sĕ facă atât dênşii, cât şi elevii lor unele *lucrurĭ din speteză* orĭ alt material. Aceste lucrurĭ, cu ocasiunea adunărei cercualĭ, se vor sorţi prin un joc de tombolă în favorul fondului bibliotecei cercualĭ. Pentru procurarea de material am colectat 5 fl. dela: Ioan Chira 1 fl., George Simonca 1 fl., George Lengyel 1 fl., Paul Micle 1 fl. şi din cassa reuniunei 1 fl. Acéstă sumă s'a şi predat învĕţătorilor George Lengyel şi Paul Micle, cu îndatotarea. ca materialul procurat din acéstă sumă sĕ-l plătéscă spre scopul amintit. Er membrii Teodor Ille şi Petru Ille se oferesc a-şĭ procura materialul necesar pe spesele proprii.

După ce s'au mai petractat şi alte agende ale adunărei, s'a ales ca disertant pentru adunarea viitóre noul membru Alexiu Roblea, învĕţator în Urmenişiu, s'a statorit locul adunărei viitóre şi materia pentru propunerile practice, după carĭ adunarea s'a închis printr'o vorbire a preşedintelui. Am luat apoi parte la masa ospitală a colegului nostru George Lengyel, după care ne-am reîntors la ale nóstre cu consciinţa liniştită, că ne-am împlinit datorinţa. Sperăm a ne revedé tot atât de însufleţiţĭ şi la adunarea viitóre în Berseul de jos.

Acésta este pe scurt decurgerea adunărei nóstre.

Vĕ rog, Stim. D-le Redactor, publicaţĭ acest raport, că dóră se va convinge cu timpul şi poporul nostru despre silinţele, ce noi ne dăm pentru binele şi fericirea lui, vom afla dér şi la inteligenţa nóstră mai mult sprijin, mai mult interes faţă de munca nóstră obositóre, căcĭ numai astfel ne vom puté simţi încuragiaţĭ în împlinirea chiămărei nóstre de învĕţătorĭ ai poporului.

George Simonca, notar la reuniunei filiale.

ECONOMIA.

Reuniunea română economică din comitatul Sibiiului.

(Raport special al „Gaz. Trans")

I

Mai mulţĭ fruntaşĭ din comitatul Sibiiului, conduşĭ de dorul de a veni într'ajutor plugarului român cu vorba şi cu fapta, s'au fost decis sĕ înfiinţeze o reuniune (tovărăşiă) economică pentru ţéra întrégă, cum e bunăóră Asociaţiunea nóstră transilvană, dér stăpânirea, ca la tóte întreprinderile nóstre românescĭ, aşa şi aci, a aflat nod în papură şi a denegat aprobarea statutelor.

Vĕḑênd numiţii fruntaşĭ, că nu le succede a înfiinţa o reuniune pentru ţéra întrégă, au fost siliţĭ a se mărgini singur numai la comitatul Sibiiului. Ast-fel în 28 Februar 1888 s'a înfiinţat reuniunea amintită, care pretutindenea, pe unde şi-a ţinut întrunirile sale economice, a fost întêmpinată şi îmbrăţişată cu căldură.

Se înţelege, că şi acéstă reuniune, ca mai tóte întreprinderile nóstre, a întêmpinat la început unele greutăţĭ, carĭ au trebuit paralisate şi delăturate pe încetul: de-o parte însa-şĭ inteliginţa nóstră dela sate nu prea da sprijinul sĕu moral şi material, de altă parte şi plugarii noştri steteau la început în óre-care înstreinare, creḑênd, că cine scie ce gândurĭ ascunse mai au şi aceştĭ domnĭ de Român cu ei. După-ce membrilor comitetului li-a succes rênd pe rênd a împrăştia aceste bănuelĭ prin vorbe şi prin fapte, atât inteligenţa, cât şi plugarii noştri dela sate s'au însufleţit.

La judecată.

(Urmare)

VI

Cum se desprimăvără şi începù munca pămêntului, tare bucurósă alergà lelea Măriica sĕ dea ajutor fie-si, ci-că la ale casei şi la arătură, că de! fata evea copilul mic încă.

Pace sĕ mai deschidă vorbă de mutat în sat, faţă cu Gligore orĭ cu Oancea.

Dér când rĕmânea singură cu Flórea, hojma o tot bodogănia.

Cum îşĭ face locuşor un părîiaş într'o holdă, şi décă nu te ostenescĭ sĕ-i sapĭ albie în altă parte, cu încetul îşĭ sapă el coşcogea-mi-te rîpă, de-ţĭ strică faţa netedă a holdei, uite aşa, Măriica, pic, pic, adĭ, pic, pic, mâne, — sapă fie-si drum de rĕsvrătire împotriva lui bărba-tu-sĕu.

— Cum adecă? numai dênsul sĕ latre în casă, şi muierea sĕ nu-i ḑică măcar ni, potae!? Dér ea cum de şi-a făcut şi voile ei, în casă, şi uite, casa nu i-s'a năruit!...

Flórea începù sĕ găséscă mă-si dreptate, că aşa-i muierea, slabă de minte, când îi vorba sĕ-i cânţĭ şi s'o descânţĭ pe struna asta a puterniciei în casă. Atuncea nu mai judecă ce-i bine şi cei rĕu; vorba e, că sĕ fiă pe-a ei.

Écă-'i într'amurg, pe Flórea şi pe Oancea, împreună cu Gligore, veniau dela arătură osteniţĭ dup'o ḑi întrégă de muncă.

Flórea mai mult îşĭ căutase de Călinel, şi cât aruncase şi ea de-alungul brazdelor de vr'o două orĭ bóbele de păpuşoi.

Gligore nu prea sĕ prindea s'o lase la muncă grea. Dór erau ei doi, voinicĭ şi fără preget.

Gligore, cum ajunse acasă, mi-sĕ lungi pe prispă sĕ se odihnéscă.

Flórea începù sĕ rînduéscă de cină; ér Oancea-i înşirà lui Călinel, care-i gânguria în limba lui.

De-odată aşa, fără nicĭ o legătură, écă pe Flórea că grăieşte:

— Auḑit'ai, Oanceo, că Marin a lui Păclea s'o şi pornit din Tutuenĭ. S'o dus la socru-sĕu în Stănişescĭ...

— Cale bună... rĕspunse Oancea fără sĕ ia dintr'odată sama înţelesului adevĕrat al vorbelor Flórei.

— Casa lui acuma, şi scii ce casă bună şi cu cêt loc, pănă'n Vuiu, îi de vînḑare cui o vrea s'o cumpere...

— Apoi cumpere-o cine n'are rost...

— Mămuca mai s'ar prinde s'o cumpere, că de... tot a nóstră o sĕ fiă odată şi odată...

— Ba mai bine n'ar mai închide paralele în casa ceea, décă le are, ér décă-i vorba, că vrea sĕ le mărite, mărite-le, uite, după şuşăniţa asta de loc, care-i în códa pămêntului tătucăi, fiind-că veni vorba, că tot nouĕ o sĕ ne rĕmâie odată ce-o cumpĕra cu paralele acelea...

— Apoi, veḑĭ dumnéta, mĕ rog — grăì Flórea cam cu ţepuşe pe limbă, — sĕ cumpere loc aicea, la dracu'n praznic, şi sĕ nu ia casă, ca sĕ fim şi noi în sat ca toţĭ ómenii...

Oancea se uità cam cu sprîncenile încruntate.

— Er vorba asta?... Şi-acuma o spui şi tu? Ţi-a întors mă-ta capul? hai?... Ia veḑĭ sĕ nu-ţĭ întorc şi eu códele într'o bună diminéţă când te-oi mai auḑi grăind de mutare în sat... Haide-hai, jucaţi-vĕ, tu şi mă-ta, cu focul...

— Ei, apoi, că ne-o fi frică de dumneata.

— Nu vĕ 'mpungeţĭ ca ţapii, mĕi băeţĭ... s'auḑì glasul lui Gligore.

Cât mâncară, Flórea stătù cu gura încleştată pentru vorbă.

Oancea o tot sgândări cu vorbe aruncate aşa în şagă, într'adins, până ce Flórea sĕ sculà dela masă şi fugì sĕ plângă în casă.

— Mĕi fa, nu plânge nebătută, că mi-i da dor sĕ te scarmăn o lécă, încaltea sĕ ai de ce plânge..., îi strigà Óncea din urmă.

— Dă-i pace Ónceo, îi grăì Gligore. Nu veḑĭ că aistea 's de-a mă-si?.... Ea-i bună sĕ-i tragĭ o sfântă de bătae, ştii, s'o ţie minte... şi las'apoi de-o mai sucì capul fie-si.

— Apoi că sĕ nu mĕ facă, baba, că încep cu dênsa,... écă, asta-i cruce!....

— Eu m'oiu face ne-aude ne-a vede... Dumnéta, Ónceo, fă-te-ai trage vre-o câteva şi nu te teme, nu i a părea rĕu lui Călin...

— Uite numai cât s'o mai înnăspri oţelul.... şi-i gata bătaea pe spinarea babei....

Dăduse Dumneḑeu vreme prielnică, ploi când trebuia pămêntului. Tutuenii nu-şĭ mai încăpeau în piele de bucuriă, c'or sĕ aibă an mănos.

Iera cam pe la jumĕtatea lui Maiŭ. S'apropia Innălţarea, şi praşila întâia începuse pe icĭ, pe colo.

Intr'o dup'améḑă, Óncea se gătea sĕ se ducă'n sat, mai mult aşa, sĕ casce gura, flind-că venise Vuiul mare.

— Hai că merg şi eu décă-i pe privélă la Vuiŭ, grăì Florea.

— Haide, rĕspunse Óncea cu voe bună.

— Da eu iau şi pe Călinel.

— Lasă băiatu acasă, că n'are nevoe de tine şi sĕ nu ne mai cânte pe drum.....

In multe întrunirĭ economice puteai vedé pe cutare séu cutare membru din comitet ţinênd însu-şĭ de córnele plugului, cârmuind şi regulând maşina pentru sĕmĕnatul grâului, séu îndreptând grapa şi tăvălugul pentru grăpatul şi risipitul moşinóielor de pe livedile naturale, carĭ lucrărĭ mai târdiu au adus proprietarilor respectivĭ roduri cu mult mai îmbelşugate, ca mai înainte.

Mulţămită acestui zel şi stăruinţă a membrilor comitetului, reuniunea a ajuns sĕ cucerésca nu numai partea cea mai mare din comitatul Sibiiului pentru idea sa, ci chiar şi câţĭ va membri de prin alte comitate. Ast-fel numita reuniune numĕră de present 10 membri pe viéţă, carĭ au plătit odată pentru tot-déuna suma de 40 fl., 421 membri ordinarĭ, carĭ plătesc pe tot anul câte 2 fl. şi mai mulţĭ membri ajutătorĭ, carĭ plătesc câte-un florin la diferite ocasiunĭ. Averea totală a reuniunei s'a urcat la finea anului trecut la suma de 2437 fl. 35 cr., afară de isvórele proprii ale ei, carĭ mai aduc anual peste 1000 fl. Reuniunea mai are câte-un ajutor anual de 200 fl. dela institutul „Albina", cam 170 fl. dela comitat, şi încă unele tacse, ce incurg cu ocasiunea diferitelor esposiţiunĭ, ce se arangéză în comitat.

Membrii ordinarĭ ai reuniunei au favorul acela, că în fia-care an primesc de géba câţĭ-va pomĭ nobilĭ séu pădureţĭ, orĭ câte-va chilograme de sĕmênţă bună de trifoiu, luţernă séu napĭ; prin urmare în schimbul tacsei anuale se capĕtă mai aceeaşĭ valóre în pomĭ séu sĕmênţe.

Intre isprăvile cele mai însĕmnate, ce a sĕvĕrşit reuniunea, sunt fără îndoélă şi esposiţiunile de vite, ce s'au aranjat până acum în câte-va comune. Anume, vĕdênd comitetul, cum degenerézĕ din an în an tot mai tare vitele economilor noştri, s'a hotărit a aronda mai multe comune într'un cerc, care sĕ-şĭ întrunéscă la o di hotărîtă numai flórea vitelor lor, cum s'ar dice. La diua numită apoi comitetul, eşind la faţa locului, prin un juriu anume ales premiéză parte cu banĭ, parte cu diplome vitele mai frumóse, voind prin acésta a stîrni şi în ceĭ-lalţĭ locuitorĭ dorul pentru prăsirea unui soiu mai ales de vite.

Prima esposiţiune de felul acesta s'a ţinut în Rĕşinar în 21 Aprilie 1890, la care au fost espuse 106 capete de vite din comunele: Poplaca, Gura-riului şi Orlat, şi anume: 8 taurĭ, 27 vacĭ, 11 viţei, 11 berbecĭ, 34 oi, 9 noatinĭ şi 6 miei, pentru carĭ s'au împărţit cu totul 26 premii de câte 4, 3, 2 şi 1 fl. în sumă de 63 fl.

A doua esposiţiune de felul acesta s'a ţinut în 7 Maiŭ 1891 în comuna Tilişca, la care au luat parte comunele învecinate: Cacova, Sibiel, Săcel, Vale, Sĕlişte, Galeş, Rod, Aciliu şi Mag. Din aceste comune s'au espus cu totul 186 capete de vite, pentru carĭ s'au împărţit 45 fl., ca premii în banĭ, şi mai multe diplome.

A treia esposiţiune de vite s'a ţinut în comuna Avrig în tómna anului 1892, a patra în Pianul român în anul 1893, a cincea în Orlat în anul 1894, la care s'au împărţit premii de 100 fl., ér cea din anul curent s'a ţinut în tómna acésta în Apoldul de jos.

Scopul acestor esposiţiunĭ este, ca mulţimea economilor de vite, carĭ iau parte la ele, sĕ se simtă óre cum îndemnaţĭ şi încuragiaţĭ de a-şĭ griji şi hrăni şi ei vitele mai bine, de a căuta a-le îmbunĕtăţi hrana şi soiul prin prăsirea de trifoiŭ, luţernă şi napĭ, şi ţinerea unor vite mai bune de prăsilă: taurĭ şi vacĭ, ca astfel cu timpul sĕ pótă deveni şi ei premiaţĭ, séu sĕ pótă căpĕta nisce preţurĭ mai marĭ, când îşĭ vênd vitele în tĕrgurĭ.

Afară de esposiţiunile de vite numite mai sus, comitetul reuniunei a aranjat şi o esposiţiune de póme în tómna anului 1894 în comuna Sĕlişte, care a cuprins 8 grupe şi anume: mere, pere, prune, nucĭ, strugurĭ, persecĭ, preparate de póme şi unelte de pomĕrit. Toţĭ esponenţii au fost destinşĭ cu diplome de recunoscinţă, ér unii şi cu premii în banĭ. Esposiţiunea acésta de póme a fost cĕutată de peste 1000 visitatorĭ.

In scopul de a-se puté usca mai bine pómele, cu deosebire prunele, carĭ pe coşerele de nuele se prea afumă, prin stăruinţa comitetului reuniunei economice s'a clădit în piéţa din Sălişte un cuptor de uscat póme sistem „Cazenille", care a costat pe reuniune 432 fl. 53 cr., ér pe comuna Sĕlişte 295 fl. Cuptóre de acestea, după cum ne spune raportul, în ţéra întrégă abia sunt patru, cu ele se pot usca pómele mai curênd, şi sunt mai bune şi mai gustóse, ca cum se uscă în cele obştescĭ cunoscute pe la noi.

Pentru a se lăţi tot mai tare şi între economii noştri cultura pomilor, comitetul reuniunei a împărţit membrilor sĕi, în mai multe comune din comitat, câte-un altoiŭ de merĭ pătulĭ séu câţĭ-va pădureţĭ, carĭ apoi au fost rĕsădiţĭ séu altoiţĭ în presenţa câte unui delegat din partea comitetului. Când se urméză astfel, de sigur, că se are în vedere marele adevĕr cuprins în proverbul: „vorbele mişcă, pildele atrag."

(Va urma).

Literatură.

In editura librăriei „*Carol Müller*" din Bucuresci a apărut o frumósă colecţiune de poesii, întitulată: **Iubire**, de *A. Vlăhuţă* — o broşură elegantă, tipărită pe hârtiă de lux. Un esemplar 3 lei.

*

In institutul tipografic T. Liviu Albini din Sibiiu a apărut: **Monografia comunei Orlat**, scrisă de *Romulus Simu*, învĕţ. în Orlat. Monografia acésta e scrisă cu multă conscienţiositate şi ar puté servi de model şi altor învĕţătorĭ ai noştri, carĭ ar face fórte bine, décă ar descrie şi ei monografiile comunelor lor. Preţul 25 cr.

*

In tipografia diecesană gr. cat. din Gherla a apărut: **Esplicarea fundamentală şi uşóră de priceput a catechismului catolic**, însoţită de esemple alese şi acomodate. Ca carte ajutătóre la instruirea catechetică în şcólă şi biserică, şi ca carte de cetit pentru familiile creştine, de Iosif *Deharbe*. Tomul III, tradus şi edat de Societatea bis. lit. „Alexi-Şincai" a teologilor din Gherla. Un esemplar în formă mare, de 422 pag. des tipărită, costă 1 fl. 60 cr.

*

A apărut în Tipografia A. Mureşianu din Braşov: **Gramatica Limbei românescĭ** *(Fonetică şi Ortografiă. Etimologie. Sintacsă. Stil.)* întocmită în două cursurĭ concentrice pentru şcólele poporale de **Ion Dariu**; *Cursul II* pentru *anul al 5-lea şi al 6-lea de şcólă*, pentru şcóla de repetiţiune, de adulţĭ, şcóle civile etc. *Editura autorului.* Recomandăm acéstă carte atenţiunei deosebite a d-lor învĕţătorĭ. Se póte procura dela autor cu preţul de 30 cr.

*

In Tipo-litografia „Sivestru Morariu-Andrievicĭ din Cernăuţĭ, în Bucovina, a apărut: **Vinurĭ din póme**, scriere în limba poporală, de G r i g o r i e H a l i p, profesor la şcóla agronomică din Cernăuţĭ. (Retipărire din gazeta „Deşteptarea"). O carte de 96 pag., fórte de mare interes pentru popor. Un esemplar costă numai 20 cr.

*

„**Merceologia şi Technologia pentru scólele comerciale, profesionale şi studiu privat**", de prof. *Arsenin Vlaicu*, Braşov. Tiparul tipografiei Archidiecesane din Sibiiu, 1895. Acest op de mare şi netăgăduită valóre se estinde pe 895 pagine, cuprindênd 57 colĭ de tipar compres şi legibil, avênd şi o mulţime de ilustraţiunĭ. O lucrare de felul acesta n'a apărut până acum în limba românéscă. Preţul 5 fl. v. a. Se află de vêndare la Librăria N. Ciurcu din Braşov.

*

A apărut **Liturgia** S. Ioan Chrisostom, compusă pentru cor bărbătesc de **Ioan Vidu.** Composiţiunea este proprietatea autorului şi un esemplar costă 4 fl. Tot de acelaşĭ autor a apărut piesa „*Nu desperaţĭ*", pentru cor bărbătesc. Preţul 30 cr.

Glume.

Nevasta (către bărbat): „Sĕ-ţĭ fiă ruşine! Asta totuşĭ e prea mult, ca tu sĕ vii acasă la 6 óre diminéţa! Ce-şĭ vor gândi băeţii tĕi?

Bărbatul: „Lasă pe băeţi sĕ dórmă până la 7 óre!"

*

Soţul (către medic): Ce credĭ, doctore, ore ce-i lipsesce nevestei mele, de e aşa galbenă la faţă?

Doctorul: Ce sĕ-i lipsésca, amice, — rumenéla!

MULTE ŞI DE TOATE.

Câte limbĭ se vorbesc în lume?

După socotéla unui statistician engles în lume sunt 2523 limbĭ deosebite: aşa în America sunt 1264, în Europa 587, în Africa 376, în Asia 396. Limba cea mai lăţită peste întreg pămêntul este limba englesă, care e vorbită de 110 milióne de ómenĭ, limba nemţéscă o vorbesc 86 milióne, limba ruséscă 63 milióne, l. francesă 46 milióne, l. spaniolă 44 milióne, cea italiană 30 milióne pe întreg globul pămêntului.

*

O mică istorióră.

In marginea unei mocirle zăcea un porc, de cealaltă parte a mocirlei zăcea un om. Porcul era tredit, ér omul beat. Porcul avea un inel în nas, ér omul unul în deget. Un trecĕtor dise omului: „Spune-mĭ cu cine te însoţescĭ, şi'ţĭ voiŭ spune cine eştĭ!" Audind acésta porcul se ridică din tină şi merse de-acolo.

*

Un teatru de femei.

In Londra se proiectéză un teatru, la care sĕ constee întreg personagiul numai din femei, şi ca privitorĭ numai singur femeilor sĕ le fiă permis sĕ ia parte. Teatrul va avé misianea, sĕ represinte direcţia nouă şi sĕ lucre pentru emanciparea femeilor.

*

Minciuna unui marinar.

Un admirabil bĕtrân povesti odată la o societate următórele:

„Pe când treceam mai dăunădĭ peste Oceanul pacific, veniĭ într'o di pe dinaintea unei insule, care era de tot roşiă de racii de mare, ce eşind la sóre acoperéu tótă insula".

— „Buuul meu domn" 'l întrerupse unul dintre ascultătorĭ. „Dér racii numai după ce se coc se roşesc".

„Chiar acesta e lucrul cel mai interesant dise admiralul, „căcĭ numai după un timp óre-care am observat şi noi, că insula era vulcan şi avea isvóre calde."

— Ei, asta-i acu.... Nicĭ băiatul nu-ţĭ mai e drag pe semne.... Nu ţi-i destul, că pe mine par'că nicĭ mĕ vedĭ?...

— Hodoronc tronc! o nimerişĭ fată hăi....

Ér te-a apucat tónele mă-ti, da-o-aş plocon dracului, că numai dênsa te-o învĕţat rĕu aşa!

— Écă, ce ai cu mămuca de-o dai dracului.. Fiă-ţĭ ruşine obrazului haihuiule!..

Nu-ş'ce-i trecù lui Oancea pe di'naintea ochilor, aşa ca nisce scântei roşii, şi când ridică palma, şi când o pocni pe Flórea, drept în obraz, par'că-i puse o pată de sânge.

Ea se făcù grămadă şi începù a ţipa c'o omóră... Apoi se ridică şi prinse a fugi pe marginea rîpei...

— Uite d'aceea nu vrei sĕ te mutĭ în sat, ca sĕ mĕ poţĭ bate şi sĕ n'aibă cine sări. Valeu!... valeu!... Ce sĕ mĕ fac...

— Mai pomenesce tu de mutat blĕstĕmat'o, după pofta strigóicei de măta... Da las'că vĕ lecuesc eu de căpiere, şi pe tine şi pe mă-ta, n'aveţĭ grijă...

Şi Oancea purcese...

Asta era a treia, órĭ a patra óră, că Oancea plesnise pe Flórea.

Pândi până ce'l vĕdù, că s'a coborît drept spre Vuiu, fără sĕ se mai ducă'n sat, — şi intră fuga în casă, ştergêndu-şĭ ochii cu mânecile cămeşii şi vĕicărindu-se singură, aşa, de alintătură ce sĕ făcuse.

Aşternù jos apoi o prostire grósă, deschise o ladă în care'şĭ păstra ale zestrei şi prinse a scóte fără s'alégă şi sĕ grămădéscă tot, pe prostire.

Aruncà şi petecărie de-a băiatului şi déca socoti c'o sĕ pótă duce'n spinare legătura, îi înodă bine capetele, dădù o fugă pe prispă, roşie la faţă şi îndrăcită; blĕstĕmà pe Oancea, căutând spre partea unde-şĭ închipui, că era el; — şi, nicĭ o clipă nu trecù pe urmă, că éco'o purcegênd cu torba la spinare şi cu copilul în braţe.

Ce-i păsa, că lasă uşa deschisă, că'şĭ face ea singură de cap, lăsând pe Oancea!

Numai un cuget o stăpânea în clipele acelea; să nu care cum-va sĕ-i iasă înainte Oancea.

După-ce coti délul şi zări satul, par' că se mai linişti; îşĭ iuţi însĕ paşii cu dorul de a-se vedea mai degrabă la mămucă-sa acasă.

Până peste-un cés satu'ntreg află, că Oancea lui Gligore Cobârcea îşĭ bătuse de mórte nevasta şi că biata Flórea, stîlcită, se întorsese la mă-sa.

Ce sĕ strînseră într'un suflet rubedenii şi cumetri! Ce găgăeală de gâsce când vĕd om strĕin!

Ér Flórea îmbobolojită de mă-sa, sta într'un colţ şi se văeta prefacută şi par'că mulţămită, că stîrnise atâta foc şi pară pe capul lui Oancea...

Bietul Călin, cam mirosia el, că muierea lui plămădise tótă fasoleala asta, însĕ nu s'amestecă, până sĕ dea ochii cu Gligore şi cu Oancea.

VII

Cel întâiu, Gligore se întórse acasă.

Află pe Costreiŭ în pragul tindei, neclintit şi par'că nu sciu cum, îngrijurat, orĭ stând ca la pândă.

Mĕ! ce sĕ fiă...

— Costreiu! îĭ grăi Gligore. Da ce naiba facĭ tu acolo? Floareo, Oance! orĭ nu sunteţĭ acasă?

Costreiŭ dădù din códă; din casă nicĭ un rĕspuns.

Dar aĭst pĕcat! gândi Gligore şi se năpusti în tindă, în vreme ce Costreiŭ prinse-aĭ schilălăi în urmă, par' că i-ar fi povestit vr'o întîmplare.

In casă, nicĭ tu copil, nicĭ tu Floarea, nicĭ tu Oancea. Dar atuncĭ de ce uşa deschisă? Ba încă şi gura uneĭ lădĭ căscată? Ia staĭ, că şi mână de om par' că sĕ fi cotroboit p'în ladă! Nare comedie!...

— Bine mĕ Costreiŭ, ticălosule, aşa-mĭ păzişĭ casa? Ptiŭ! bată-te Crucea... Pieĭ, cotarlă, că te cotonogesc acuma!...

Bietul Costreiŭ, după un gemet scurt, o uitătură a părere de rĕu şi par' că şi a împutare, ieşi cu códa între picióre.

Se tot trudia cu gândul, Gligore, se tot uita când într'o odaie, când în alta, şi nu vedea alt semn de tâlhărie, — când écă Oancea în prag.

— De ce 'ţĭ e chipul tulbure, tătucă?...

— Apoĭ, tu nu vedĭ? Ia mi te uită... grăi Gligore şi'l duse 'n dreptul lăzeĭ.

— Aha... s'o dus la mă-sa... dise Oancea c'un rînjet ca de diavol la diua Invierei.

— Cine? Floarea? Eaca tacĭ!

— Măre, tătucă, lasă-mi-o sĕ se ducă, blastĕmata, că numaĭ aşa oiŭ putea chelfăni pe baba şi mi-oiŭ cuminţi muierea.

Apoi îĭ spuse cum s'a întâmplat şi se hotărî sĕ purcédă la baba.

— Bine, Oanceo, fă şi asta; eu te-oiŭ păndi cât pe-aicĭ, cât pe acolea, sĕ'ţĭ daŭ mână de ajutor la nevoie.

Mâncară ce se nimeri, şi într'un târdiu o luară la picior.

Iera o lună ca diua.

Umbrele lor, par' c'ar fi închipuit în urmă-le nisce trupurĭ de uriaşĭ, se mişcau culcate pe pajiştea mĕrunţică a dealuluĭ.

Casele satuluĭ presărate sub copacĭ,

Cât póte duce o naiă.

In dilele acestea a sosit la Liverpool vaporul „Georgie“ din New York, încărcat colosal așa încât nu se póte închipui ca o naiă să pótă cuprinde în sine o așa mare cantitate de tot felul de articolĭ.

Naia „Georgie“ a adus din New-York la Europa următórele: 750 vite cornute, 9000 oi, 3000 cai, 136,000 hectare grâu, 90,000 hectare săcară, 550 téncurĭ de bumbac, 2000 sacĭ cu făină, 1800 sacĭ cu turte, 35000 butóe cu carne de porc sărată, 300 butóie cu alțĭ articolĭ de mâncare, 9000 pachete de slănină, 700 butóie cu zahăr de strugurĭ, 1000 butóie cu conserve, 300 pachete cu săpun, 400 butóie cu ciară, 300 butóie cu argăsélă, 1000 butóie cu ulei de uns, 100 tóne lemne de construit, 3000 pachete cu miere, 150 butóie cu ocsid de țino și 10,000 pachete cu vase.

Cu tot dreptul se póte dice, că o naiă mai tare încărcată ca aceasta nu a debarcat pe țărmurii Europei.

NECROLOG. Valeria Mateiu n. Maniu, soția d-lui George Mateiu din Lipova, a răposat în 2 (14) Noemvre c. în al 35 lea an al etății. — Dumnedeu s'o odihnéscă în pace!

Călendarul săptămânei.

NOEMVRE are 30 dile. BRUMRA.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	5 S. Galateon	17 Gregoriu
Lunĭ	6 S. Pavel arch.	18 Eugeniu
Marțĭ	7 33 m. dela Mel.	19 Elisabeta
Mer.	8 † Arch. M. și G.	20 Felice
Joi,	9 S. Onisifor, Perf.	21 Intr. în biser.
Vin.	10 S. ap. Olimpiu	22 Cecilia
Sâm.	11 M. Mina și Vict.	23 Clemente

Cursul losurilor private

din 13 Noemvre 1895

	cump.	vind.
Basilica	7.—	7.50
Credit	198.—	199.75
Clary 40 fl. m. c.	55.—	5?.—
Navig. pe Dunăre	140.—	142.-
Insbruck	27.	28 --
Krakau	27.50	28.
Laibach	23.—	23.80
Buda	60.50	61.—
Palffy	57.25	58.25
Crucea roșie austr.	17 50	18.—
dto ung.	10. -	10.70
dto ital.	13.25	13.—
Rudolf	23.—	24.-
Salm	68. -	69.—
Salzburg	26.—	27.-
St. Genois	70.—	71 —
Stanislau	42.75	46.—
Trieitine $4^{1}/_{2}\%$ 100 m. c.	—.—	150.25
dto 4% 50	—.—	72.25
Waldstein	53.—	55.—
Sârbesci 3%	34.50	35.50
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	124.50	125.—

Prețurile cerealeor din piața Brașov.

Din 15 Noevmvre st. n. 1895

Mĕsura sĕu greutatea	Calitatea.	Valuta a triacă. fl.	cr.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	5	50
"	Grâu mijlociu	5	—
"	Grâu mai slab	4	80
"	Grâu mestecat	3	60
"	Sĕcară frumósă	3	60
"	Sĕcară mijlociă	3	—
"	Orz frumos	3	50
"	Orz mijlociu	3	10
"	Ovĕs frumos	2	10
"	Ovĕs mijlociu	—	—
"	Cucuruz	3	50
"	Mălaiu	3	80
"	Mazĕre	5	80
"	Linte	7	50
"	Fasole	4	80
"	Sĕmênță de in	9	—
"	Sĕmênță de cânepă	4	—
"	Cartofi	—	70
"	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	48
"	Carnea de porc	—	52
"	Carnea de berbece	—	28
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt	21	—
	Sĕu de vită topit	32	—

Tergul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 12 Nov. de 2,778 capete, la 13 Nov. au întrat 526.— capete și au eșit 342, rĕmânênd la 14 Nov. un numĕr de 3,169 capete.

Se notéză marfa: unguréscă veche grea dela —.— cr. până la —.— cr. marfă unguréscă tineră grea dela —.— cr. până la —.— cr., de mijloc dela —.— cr. până la —.— cr. ușóră dela —.— cr. până la —.— cr.

Marfă țĕrănéscă grea dela —.— până la —.— cr. de mijloc dela —.— cr. până la —— cr. ușóră dela —.— cr. până la —.— cr.

Marfă sârbéscă, grea dela 55.— cr. până la 56 — cr. Transito. mijlociă grea dela 55.— cr. până la 56 — cr. transito ușóră dela 54.— cr. până la 55 — cr.

Porcii îngrășațĭ de unŭ anŭ dela —.— cr. până la — cr., îngrășațĭ cu cucuruz dela — cr. până la — cr. Cântărițĭ la gară cu —.— cr. la până — cr..

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Noemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	120.45
Renta de coróne ung. 4%	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^{1}/_{2}\%$	120.50
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^{1}/_{2}\%$	99.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.15
Bonurĭ rurale croate-slavone	—.—
Imprum. ung. cu premii	—.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.50
Renta de hârtie austr.	99.05
Renta de argint austr.	99.25
Renta de aur austr.	119.90
Losurĭ din 1860	149.50
Acții de ale Băncei austro-ungară.	1015.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	433.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	371.50
Napoleondorĭ	9.61
Mărcĭ imperiale germane	$58.97^{1}/_{2}$
London vista	120.70
Paris vista	$47.92^{1}/_{2}$
Rente de coróne austr. 4%	99.85
Note italiene	44.60

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

se iveau tainice și par' că rîdĕnd cu pĕreții lor albĭ, mult maĭ albĭ unde erau ajunșĭ de lună, mult maĭ albĭ în umbra închisă a frunzișului.

Vuiul, mare din mal în mal, vîjiitor pe unde se lovia de apărătorĭ, sclipia pe unde isbitura făcea valurĭ mai marĭ.

S'audia bine și lămurit vuetul curgerei apei pela iezăturile deschise ale iazurilor; iazurile se arătau umflate și puțin revĕrsate icĭ colo, iar pe oglinda lor fórte ușor crĕță pe unele locurĭ, luna poleia vălurelele cu argintul luminilor ei.

Tóte podețurile fuseseră luate de apă; numaĭ podul cel mare care lega cu trăinicie amândouă trupurile satuluĭ, sta neclintit; ér fagul cu cója luĭ albă, din care erau făcute rezămăturile, sclipia și el, și'șĭ înbondeia umbrele încrucișate ale legăturilor pe fața apeĭ.

— Păcat că-i lună, dise într'un rĕnd Oancea; póte sĕ ne prindă de veste.

— Ei, și? Par' că ne ducem să furăm? rĕspunse Gligore.

Nu mai aveau acuma decât sĕ cobóre în sat, în fața hanului; și la o palmă de loc maĭ la vale, iera casa luĭ Călin.

— Eu rămâi lângă gard Oanceo; dumneata întră la Bontea, șopti Gligore.

— Bine, tătucă.

In ogradă dormiau până și lemnele. Numai într'o odăiță printre florile grămădite la feréstră, clipea o luminiță ca dela opaiț.

Oancea sări pe de-asupra gardului. Cânii lătrară, dar apoi décă 'l mirosiră cine-i, prinseră a-i linge mânile și a i-se gudura.

S'apropiă de casă și cercă ușa; ușa se deschise.

Dar atuncĭ audi glas de muiere, din fundul livedei de pometurĭ, dinspre rîŭ:

— Dumnéta eștĭ Căline?

— Sfinte Pricope, gândi Oancea, îi baba, și socru-meŭ nu-ĭ acasă...

Dintr'o fugă străbătŭ în livadă.

Lângă un copac sta Floarea cu băețelul pe brațe, adormit: ér Măriica se sculase și se uita cine venia așa în fuga.

— Maica Domnuluĭ, strigă ea înfricoșată, îi Oancea, — și rĕmase încremenită.

— Valeu! strigă cu glas înădușit Floarea, și vrŭ sĕ se ridice, dér frica îi slei puterile.

— Sĕ nu vi-s'audă gura, muierilor, că v'a luat dracu, le grăi Oancea. Ér d-ta jupâneasă Floareo, haĭ acasă, că nu ți 'i casa aicea...

Floarea putŭ sĕ se scóle fără sĕ spuie o vorbă, par' că ar fi fost fermecată.

Mariica îșĭ găsi limba însă:

— Ba mă rog, sĕ iertĭ; Floarea-i acasă și acasă la mă sa o sĕ rĕmâie; nu sĕ mi-o rupĭ în bătăi la d-ta în pustiul cela, că nu de aceea am măritat-o.

— Floareo, haide, până nu 'ncep a'mĭ umbla furnicile în trup...

Floarea veni spre dînsul...

— Ce? eștĭ nebună fată heĭ? grăi baba și începŭ sĕ strige: Căline, cumetre Vasile, sărițĭ că ne omóră Oancea...

— Așa ți-ĭ povestea mama pădureĭ?

Și mi-o apucă Oancea de cap, o lungi la pământ, și cară-ĭ măre, și bușește-o până ce baba nicĭ nu meĭ crăcni.

Atuncĭ Floarea se desmeteci și începŭ ea sĕ țipe.

El o apucă de mână și începŭ s'o tragă în spre pórtă.

Insă écă ceĭ de prin prejur, megieșĭ, rubedeniĭ, cumetri, săriseră din somn și se iveau, carĭ la gard, carĭ înaintea porțeĭ.

— Nu vreaŭ nicĭ mórtă să merg, sarițĭ c'a omorît pe mămuca.

Care cum putŭ sări în ogradă, și dacă sĕ făcură patru cincĭ inșĭ, se năpăstuiră asupra luĭ Oancea; atuncĭ sări și Gligore; écă apoi și Călin dela han, și se făcu o lecută de încăerătură, fără sĕ se lămuréscă bine cum e lucrul, fiind-că toțĭ vorbeau și strigau odată.

La urma urmei, după ce se despărțiră unii de alții și se făcŭ glótă în ogradă, sĕ tredi și baba din leșin.

Haide mĭ-se repedi la Oancea ca o leóică, cu pĕrul desplețit, mânjită de colbol umedit de roué, și începŭ sĕ-i țipe, că nu-i dă pe Flórea, că sĕ se ducă dracului și lasă c'or cresce ei pe Călinel...

Mai sĕ se începă ér bătaia și chilomanul; când écă Moș-Popa-Neculai, la care se dusese un român sĕ-l cheme.

Chip, îi liniști el, Moș-Popa, însĕ baba nicĭ în ruptul capului nu vru s'audă de împăcăciune, ba încă sĕ giurui sĕ purcédă judecată împotriva lui Oancea, fiind-c'a omorît'o în bătae.

Oancea vrŭ sĕ le ia copilul; Flórea prinse a țipa, că nu-l dă, că'i băetu ei, că nu vrea sĕ mai scie de blăstămatu de Oancea, care-a ucis pe mă-sa, care s'o ucidă și pe dénsa.

Atuncĭ Moș-Popa Neculai se dădŭ pe lângă Oancea și-i șopti:

— Ai făcut posnă, dute amŭ binișor. tacĭ și lasă, că după ce-or mai trece câteva dile dreg eu lucrurile.

Oancea și Gligore se făcură nevĕduțĭ.

(Va urma.)

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Noemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.46	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.58	Vênd.	9.61
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	128.½	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10 78	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 13 Noemvre n. 1895.

Sêmințe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănățenesc	80	6.85	7.—
Grâu dela Tisa	80	6.90	7.05
Grâu de Pesta	80	6.85	7.—
Grâu de Alba-regala	80	6.85	7.—
Grâu de Bácska	80	6.95	7.10
Grâu ung. de nord	80	.—	.-

Seminței vechĭ orĭ nouĕ	soiul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	6.40	6.45
Orz	nutreț	60—62	5.10	5 30
Orz	de vinars	62.64	5.60	6 40
Orz	de bere	64.66	7.—	8.25
Ovĕs		39.41	6.95	6.50
Cucuruz	bănăț.	75	.—	.—
Cucuruz	altă soiu	73	.—	.—
Cucuruz	"	—	.—	.—
Hirișcă	"	—	—.—	—.—

Prețul pe 100 chilograme.

Productediv.	Soiul	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungur.	38.—	48.—
—	transilvană	35.—	41.—
—	bănățénă	32.—	36.—
"	roșiă	36.—	42.—
Oleu de rap.	rafinat duplu	—.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	59.50	60.—
"	dela țéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	54.—	54.50
"	afumată	59.—	59.50
Seu		—.	—.—
Prune	din Bosnia în buțĭ	15.50	16.—
"	din Serbia în sacĭ	14.25	14.50
Lictar	slavon nou	17.—	17.25
"	bănățenesc	—.—	—.—
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoșĭ	unguresci		
"	sêrbesci		
Miere	brută	—.—	—.—
"	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
Spirt	brut	—.—	—.—
"	Drojdiuțe de spirt	—.—	—.—

Bursa de Bucuresc

din 13 Noemvre n. 1895.

Valorĭ	Do-bânda	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	100.—
Renta amortisabilă	5%	" "	96.½
" " (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.—Iul.	97 ½
" " din 1893	5%	" "	97.½
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	93.½
" " (Impr. de 32. ½ mil	4%	Ian.-Iulie	86 ½
" " (Impr. de 50 mil.	4%	" "	86.¾
" " (Imp. de 274 m 1890	4%	" "	87.—
" " (Imp. de 45 m. 1891	4%	" "	87.-
" " (Im. de 120 iul. 1894	4%	" "	87. -
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	100 —
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	275.—
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.—Iul.	96.—
" " " din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
" " " din 1888	5%	Iun.-Dec.	—.—
" " " din 1890	5%	Mai-Nov.	96 ⅛
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	91 ⅝
" " urbane Bucurescĭ	6%	" "	101.—
" " " "	5%	" "	87 —
" " " Iașĭ . .	5%	" "	80 —
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	intr. v.	1550.
Banca agricolă	500	150 v.	198.-
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	388.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	200	" "	398 —
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	320.--
Soc. Rom. de Constr ult. div. 15 l.	250	" "	164. -
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	" "	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	" "	104. -
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—.—
" " " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	500	" "	—.—
„Bistrița" soc. p. f. hârtii 30 "	1000	" "	—.—
Societ. p. const. de Tramways	200	" "	—.—
20 francĭ aur			20.11

SCOMPTURĬ:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4½%
Casa de Depunerĭ	5½	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	5%	Elveția	3½%

Covóre adjustate:

Covóre de jute, pentru gozpodarie. . . . Mărimea	150/200	bucata fl.	1 85
	175/250	„ „	2.50
	200/300	„ „	3.—
Covóre Manilla. . „	215/310	„ „	6.50
	260/310	„ „	4.—

Deosebit de bune și de valóre.

Covóre de Brüssel Gloria, Desen persion, Mărimea	135/200	bucata fl.	6.—
	170/210	„ „	10.—
	200/295	„ „	12 50

Eftine de tot.

Covóre Austria . Mărimea	175/250	bucata fl.	8.—
Covóre Kidderminster fórte bună calitate. Desemnurĭ frumóse . . . Mărimea	175/250	„ „	12.75
	215/310	„ „	20.—
	260/340	„ „	25 50
Covóre Tapestry, Parsiane „	140/200	„ „	6 50
	175/230	„ „	15 25
	175/230	„ „	19.25
	270/370	„ „	28.—
Covóre persiane Velvet. Măr.	140/200	„ „	11.—
„ „ „ Mărime	175/230	„ „	17.25
		„	20 50
		„	25.—
„ „ „ „	200/300	„ „	25.—
„ „ „ „	270/370	„ „	48 —
Covóre Axminster calitate fórte bună. . . Mărime	138/200	„ „	12 25
	205/300	„ „	28.—
	268/330	„ „	40 —

Covóre de pus înaintea paturilor pentru tóte calitățile de sus se pot căpĕta.

Pei de Angora, în tóte colorile dela fl. 2 60 în sus.
Pei de capră americane . . . „ „ 5 50 „ „

Covóre de podinĭ:

Covóre de Jute calitate bună
per metru 18, 26, 30, 33 cr.

Covóre Matting-Jute calitate bună
per metru 42, 48 cr.

Covóre Manilla calitate bună
per metru 48, 58, 65, 72, 88 cr.

Covóre Styria calitate bună
per metru 65 cr.

Covóre Austria calitate bună
per metru 86 cr.

Mare asortiment de covóre pentru podinĭ de lână Kidderminster-Holandese.

Covóre Tapestry
per metru fl. 1.30, 1.50, 1.60, 2. fl.

Covóre Velvet, . . . per metru fl. 2.65.

Covóre Cocos per metru
85 cr, fl. 1.05, 1.15 etc.

Mare asortiment de covóre pentru podinĭ compuse în diferite desenurĭ și colorĭ.

Depou colosal de portière Cocos!

Perdele:

Perdele de dantele, pentru ferĕstră à două părțĭ fl. —.95.
„ „ „ „ „ desen frumos à două părțĭ fl. 1.45.
„ „ „ „ „ desen modern à două părțĭ fl. 1.95.
„ „ „ „ „ desen cel mai nou apart à fl. 2 60, 3.— 3.15, 3.60.
Perdele de dantele, executate fórte frumos, per à ferĕstră două părțĭ, fl. 4 15, 4.85, 5.75, 6.10 7 30 etc.
Stores, splendide desenurĭ, cu efect, una parte fl. 4.80, 5 60, 5.50, 6.30 etc.

Perdele Tüll-Application,

cele mai nouĕ, fórte aparte,

dela calitatea cea mai ieftină, până la cea mai fină.

● Vitrage de dantele în diferite prețurĭ! ●

Perdele de stofe, deosebit de frumóse, pentru ferĕstră, în două părțĭ, fl. 2.10, 2.50, 3.20, 4.30, 5.80, 6.—, 7.40, 9.80, 10.80, (vergate, desemnurĭ persiane rococo.)
Lambrequins, ... dela fl. 1.50 în sus.
Pânzăturĭ de masă Pelusche, fórte fine bucata fl. 14.— 16—80 etc.
Garniturĭ-Bourette în Genre felurite, constând din 2 coperte de pat și o pânzătură à fl. 4.60, 4.95, 5.50, 7.25, 8.80, 12.— etc.
Coperte din țeseturĭ Bourette persiane buc. fl. 7.—, 10.—.
„ „ „ Smyrna, . . . bucata 8.50, 12.—.
Pânzăturĭ de masă Chenille persiane, . . bucata fl. 3.—.

Catalog mare ilustrat pentru Covóre și Perdele în provicie se trimite gratis și franco.

CASA de MĂRFURĬ

D. LESSNER

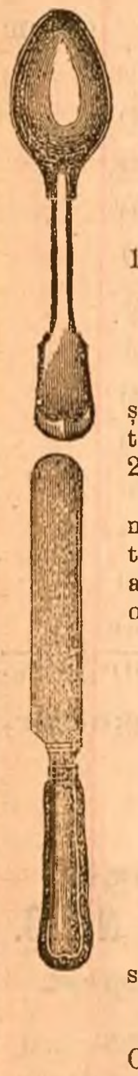
VIENA, VI., Mariahilferstrasse Nr. 81—83.

Souterrain, Parterre, Mezzanin, I. Stock.

Marea bancrută!

New-York și **Londra** n'au lăsat necruțat nicĭ continentul europén și **marea fabrică de argintăria** s'a vĕdută necesitată sĕ dăruiéscă întregul ei depositŭ în schimbulŭ unei rĕsplate micĭ pentru muncă.

Eu sunt împuternicit sĕ îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare orĭ cui, fiă bogat, orĭ sĕrac, următórele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6.60** și adecă:

6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă englesă,
6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată,
6 lingurĭ de argint patent american,
12 lingurițe de argint pentru cafea patent american,
1 lingură de argint pentru supă patent american,
1 lingură de argint pentru lapte patent american,
2 ciocănele de argint, pentru spart ouĕ, patent american;
6 cescĭ Victoria englesescĭ,
2 candelabre de masă,
1 strecurătóre pentru céiu,
1 zaharniță,

44 bucățĭ la un loc.

Tóte cele 44 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpĕra pe prețul bagatel de fl. 6.30. Argintul patent american este un metal alb, care îșĭ păstréză colórea argintului 25 de anĭ, despre ceea ce se garantéză.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat **nu e o șarlatanie,** mĕ simt îndatorat în public, că orĭ cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit banii înapoi, nimenea înse sĕ nu trécă cu vederea ocasiunea acésta favorabilă de-așĭ procura acéstă **garnitură pompósă**, care cu deosebire se potrivesce pentru

cadourrĭ de crăciun și anul nou

dar de nuntă și în orĭ ce gospodăriĕ.

Depou numai la A. HIRSCHBERG-s
Haupt-Agentur der vereinigten amerik. Patent-Silber-waarenfabriken.
WIEN, II., Rembrandtstrasse 19.
Telephon Nr. 7114.

Se trimite numai cu rambursă postală séu cu trimiterea înainte a sumei. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr. **Veritabil numai cu marca.**

Estras din scrisorile de recunoscință:

Onorate Domnule! Gölniczbany (comitatul Zips)
Sunt fórte mulțumit cu a doua comandă de două Garniturĭ splendide. Vĕ recomand și altora.
Ferdinand Dula, caplan.

Olmütz, 1 Mai 1892.
Cu comanda sunt fórte mulțămit.
Căpitanu Cz.... comand. pieții.

AMERIK PATENT

Suferințele de plămânĭ și pept vindecate.

Domnului JOHANN HOFF,

furnisorul curții c. r., inventatorul așa numitei „Bere sanitară Malzextract“ a lui Johann Hoff, furnisorul celor mai mulțĭ Suverain, c. și r. Consilier etc. etc. Viena, Graben, Bräuner-strasse 8.

Bere Sanitară Malzextract a lui JOHANN HOFF,

pentru suferințe de plămânĭ.

Fabricatele fără marcă cu portretu inventatorului Johann Hoff, sunt false și sĕ se respingă.

De 76 orĭ distins din cercurile mai înalte.

MALZ CHOCOLADA pentru ANEMICĬ.

Berlin. Mĕ simt îndatorat a vĕ aduce mulțumirile mele pentru succesul strălucit, ce au produs berea de Malzextrat asupra sănĕtății nepótei mele. Au avut un efect miraculos. Este de recomandat tuturor, carĭ n'au apetit. *A. Rolke.*

Blankenburg. Vĕ rog pentru imediata trimitere de 13 bute libere Malzextrat pentru mama mea bolnavă. *C. Kleist.*

Pătimém de durere de stomac, tótă mâncarea și beutura dam afară în forma unei substanțe ca de cafea rĕu mirositóre. Nicĭ o medicină nu-mĭ folosea. Slăbisem în așa mĕsură că nu mai avém nicĭ o speranță de însănĕtoșare. Am început a lua Malzextract. După puține dile am simțit o mare îmbunătățire. După Dumnedeu am a mulțumi D-tale vieța. Mĕ rog trimitem 50 buteli bere Malzextrat, 10 funțĭ Eisen-Malz Chocolade Nr. I. și 10 cutii Malzbonbóne de Hoffer. Al D-tale recunoscĕtor, Voelker director de moșii în Inglov.

Malzbonbóne pentru pept.

Cu bucurie vĕ anunț, că tusa și flegma s'au micșorat, și am tótă speranța, ca cu fabricația D-tale mĕ voi însănĕtoșa.

A. Brun, învĕțător în Neu-Lipova.

IOHANN HOFF

furnisor c. s. r. și a mai multor suveranĭ
Viena, Graben, Braunerstrasse 8.
Locurĭ de vĕndare în tóte farmaciile și prăvălii de specerii și delicatese.

Anunciurĭ
(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrise, administrațiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmĕnt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans.“

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.